

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«Організація і методика контролю
фінансової діяльності акціонерного товариства»**

Студентки 2 курсу, 6м групи
спеціальності: 071 «Облік і оподаткування»
спеціалізації: «Фінансовий аналіз та аудит»

_____ Верби Оксани Валеріївни

Науковий керівник,
канд. екон. наук, доцент

_____ Комірна Ольга Володимирівна

Гарант освітньої програми
д-р. екон. наук, професор

_____ Назарова Каріна Олександрівна

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА	10
1.1. Економічна сутність та особливості здійснення фінансової діяльності акціонерного товариства	10
1.2. Правове регулювання контролю фінансової діяльності акціонерного товариства	14
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	22
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА.....	24
2.1. Інформаційне забезпечення системи управління акціонерного товариства як бази для виконання контрольних процедур	24
2.2. Облікове відображення результатів фінансової діяльності акціонерного товариства	27
2.3. Оцінка стану системи організації внутрішнього контролю фінансової діяльності акціонерного товариства.....	31
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	39
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА	41
3.1. Аудит фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль».....	41
3.2. Напрями удосконалення організаційно-методичних засад контролю фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль».....	50
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	55
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61
ДОДАТКИ.....	69

ВСТУП

Актуальність дослідження. сучасні умови господарювання спонукають до вирішення низки проблем, які безпосередньо впливають на ефективність та результативність діяльності підприємств. Здійснення ефективної діяльності підприємств, забезпечення їхнього стійкого економічного зростання можливе лише завдяки розширенню джерел фінансування. Джерелами фінансування є капітал підприємства, який формується з власних і залучених джерел. Операції акціонерних товариств, які призводять до змін в структурі капіталу та зобов'язань відносяться до операцій фінансової діяльності.

На сьогоднішній день, однією із проблем функціонування акціонерних товариств є нестача фінансових ресурсів, постійний пошук джерел фінансування та удосконалення системи внутрішнього контролю за результатами фінансової діяльності.

Адже, ефективність управлінських рішень залежить від оперативності та достовірності інформації щодо результатів фінансової діяльності підприємства. Тому, важливим завданням є удосконалення інформаційного забезпечення процесу прийняття рішень щодо результатів фінансової діяльності на основі вирішення проблем методики і організації його внутрішнього контролю.

У розробку питань здійснення контролю фінансової діяльності значний внесок зробили вітчизняні вчені: Белік В.Д., Будник Л., Бурачек І.В., Костирко Р.О., Левицька С.О., Максимова В.Ф., Муха Р.А. інші. Аналіз результатів дослідження свідчить, що на сьогоднішній день залишаються не вирішеними питання удосконалення внутрішнього контролю результатів фінансової діяльності акціонерних товариств через розкриття її доходів та витрат, що визначає мету даної роботи.

Мета та завдання дослідження. Метою випускної кваліфікаційної роботи є узагальнення теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення контролю фінансової діяльності акціонерних товариств.

Для досягнення поставленої мети завданнями дослідження є наступні:

- уточнити економічну сутність та особливості здійснення фінансової діяльності акціонерного товариства;
- розкрити правове регулювання контролю фінансової діяльності акціонерного товариства;
- навести інформаційне забезпечення системи управління акціонерного товариства як бази для виконання контрольних процедур;
- оцінити облікове відображення результатів фінансової діяльності акціонерного товариства;
- оцінити стан організації внутрішнього контролю фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль»;
- дослідити організацію і планування контролю фінансової діяльності акціонерного товариства;
- визначити особливості проведення та основні етапи методики здійснення контролю фінансової діяльності акціонерного товариства;
- розробити пропозиції по удосконаленню контролю фінансової діяльності акціонерного товариства.

Об`єктом дослідження виступають процеси, що відбуваються в акціонерних товариствах та впливають на результати їх фінансової діяльності.

Предметом дослідження виступають організаційно-методичні засади внутрішнього контролю фінансової діяльності акціонерних товариств.

Методи дослідження включають загальнонаукові емпіричні та теоретичні прийоми. Під час написання випускної кваліфікаційної роботи використовувались: аналіз (при вивченні нормативного регулювання аналізу та контролю результатів фінансової діяльності підприємства) спостереження (при вивченні господарюючого суб`єкта, його фактичного фінансового стану); порівняння (при дослідженні суті і змісту фінансової звітності і порівняння їх з даними первинних документів); вимірювання (при оцінці системи внутрішнього контролю господарюючого суб`єкта); економіко-математичного моделювання (при розробці детального плану та програми контролю результатів фінансової діяльності) та

застосовано систему економічних показників (при аналізі діяльності підприємства).

Інформаційною базою дослідження виступали нормативні документи з питань контролю загалом та внутрішнього контролю результатів фінансової діяльності; праці вітчизняних і зарубіжних вчених та практиків з питань становлення, теоретичного обґрунтування та організаційно-методичного забезпечення контролю фінансової діяльності господарюючого суб'єкта. Фактографічні матеріали випускної кваліфікаційної роботи базуються на статистичних даних щодо окремих аспектів контролю результатів фінансової діяльності, а також безпосередньо на звітній інформації ПрАТ «Атасс-Бориспіль», відомостях первинного, аналітичного та синтетичного обліку.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в наступному :

1) удосконалено:

- аналітичний облік результатів фінансової діяльності, а саме запропоновано до впровадження субрахунок 442 «Прибуток (збиток) від фінансових операцій» до рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», який дозволить узагальнювати інформацію про результати фінансової діяльності на окремому рахунку, та посилити контроль за фінансовими результатами діяльності підприємства;

- модель внутрішнього аудиту, що дозволить оптимізувати систему управління та покращити систему контролю результатів фінансової діяльності підприємства;

- документацію яка призначена для контролю результатів фінансової діяльності, що покращить оперативність здійснюваних контрольних процедур, а також наділить систему внутрішнього контролю засобами превентивності.

- модель організації внутрішнього контролю результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

Практичне значення одержаних результатів полягає в застосуванні теоретико-методичних розробок, можливості вдосконалення та підвищення ефективності

к

о

н

т

Методичні рекомендації щодо оптимізації процесу перевірки фінансових результатів підприємства втілені в господарській діяльності ПрАТ «Атас-Бориспіль», що використовує розроблений спосіб автоматизованої передачі інформації при проведенні внутрішнього контролю результатів фінансової діяльності. Також за наданими рекомендаціями підприємство розширило штат служби внутрішнього контролю, ввівши посаду спеціаліста з питань внутрішнього контролю за формуванням та використанням фінансових результатів.

Публікації результатів магістерського дослідження. Результати випускної кваліфікаційної роботи були опубліковані у віснику КНТЕУ на тему: «Методика контролю фінансової діяльності акціонерного товариства».

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, який нараховує 62 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 63 сторінки друкованого тексту та містить 17 рисунків, 19 таблиць, 20 додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

1.1 Економічна сутність та особливості здійснення фінансової діяльності акціонерного товариства

Сучасні умови господарювання спонукають до вирішення низки проблем, які безпосередньо впливають на ефективність та результативність діяльності акціонерного товариства. Здійснення ефективної діяльності акціонерних товариств, забезпечення їхнього стійкого економічного зростання можливе лише завдяки розширенню джерел фінансування. Джерелами фінансування є капітал товариства, який формується з власних і залучених джерел.

Без залучення капіталу практично неможливо на конкурентоспроможному рівні досягти стійкого фінансового стану та позитивних фінансових результатів. Проте акціонерні товариства повинні розпоряджатися залученими коштами так, щоб у майбутньому не тільки забезпечити зворотність і збереження грошей, а й одержати додатковий прибуток і забезпечити ліквідність активів у цілому.

Ефективність управлінських рішень залежить від оперативності та достовірності інформації щодо результатів фінансової діяльності підприємства. Тому, важливим завданням є удосконалення інформаційного забезпечення процесу прийняття рішень щодо результатів фінансової діяльності на основі вирішення проблем методики і організації його обліку, контролю та аналізу.

Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» фінансова діяльність – це діяльність, яка призводить до зміни розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства [43].

До операцій фінансової діяльності належать:

- 1) надходження грошових коштів у результаті фінансової діяльності:
 - надходження власного капіталу (грошових коштів від розміщення акцій та інших операцій, що призводять до збільшення власного капіталу);
 - отримання позики (надходження грошових коштів у результаті утворення

боргових зобов'язань – позик, векселів, облігацій, інших коротко й довгострокових зобов'язань, непов'язаних з операційною діяльністю);

- інші надходження (відносяться інші надходження, пов'язані з фінансовою діяльністю – дивіденди, проценти, орендна плата).

2) списання витрат і коштів у результаті фінансової діяльності:

- погашення позик та процентів за кредит;

- сплата дивідендів грошовими коштами;

Як відомо, фінансовий результат формується за рахунок доходів та витрат. В свою чергу доходи - це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. Щодо економічної вигоди, то вона визначається як потенційна можливість отримання підприємством грошових коштів від використання активів.

Доходи від фінансової діяльності це доходи підприємства отримані від вкладення коштів в цінні папери (дивіденди за акціями), від наданих підприємством позик (відсотки за користування кредитом, облігаційною позицією). В бухгалтерському обліку фінансові доходи відображаються на наступних рахунках (рис. 1.1).

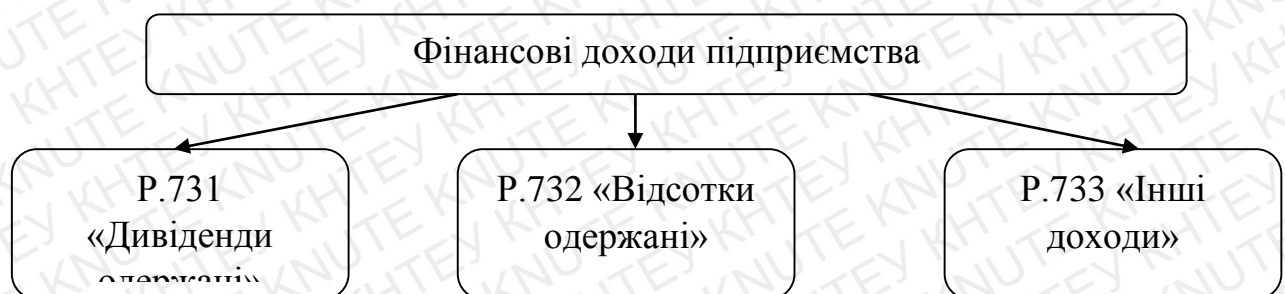

Рис. 1.1 Класифікація фінансових доходів підприємства*

*розроблено автором

Згідно з п. 3 П(С)БО 31 фінансові витрати – це витрати на проценти та інші витрати підприємства, пов'язані із запозиченнями, які включають в себе позики, векселі, облігації, а також інші види короткострокових і довгострокових зобов'язань, на які нараховуються відсотки.

Витрати - це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками). До фінансових витрат відносяться витрати на відсотки (за користування отриманими кредитами, за облігаціями випущеними, за фінансовою орендою тощо) та інші витрати підприємства, пов'язані із залученням позикового капіталу.

В результаті здійснення фінансової діяльності на підприємстві відбуваються зміни в наступних статтях Балансу (Звіту про фінансовий стан):

1. Власний капітал;
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення;
3. Поточні зобов'язання і забезпечення;
4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття.

Необхідно відзначити, що від ефективного управління фінансовою діяльністю товариства залежатиме вартість підприємства, його фінансова стійкість та платоспроможність.

Основні завдання фінансової діяльності можна відобразити наступним чином (рис. 1.2).

Рис. 1.2 Завдання фінансової діяльності господарюючого суб'єкта*

*розроблено автором

Необхідно відзначити, що до важливих форм фінансування підприємства належить кредит як грошовий так і фінансовий, а також випуск цінних паперів

(акцій, облігацій). Здійснення операцій з даними фінансовими інструментами призводять до виникнення доходів, витрат, а також фінансових результатів від фінансової діяльності підприємства.

В сучасних умовах господарювання, підприємства які здійснюють фінансову діяльність мають раціонально використовувати фінансові ресурси з метою знаходження оптимальних шляхів інвестування та вкладення грошових ресурсів з метою збільшення ринкової вартості підприємства.

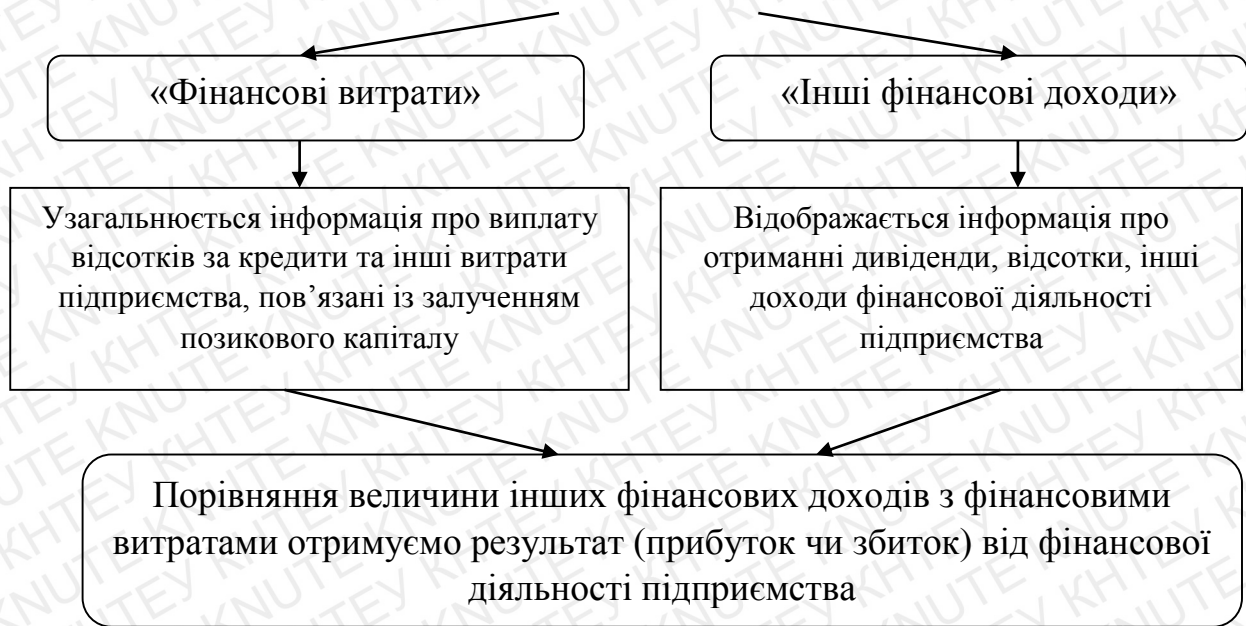
На нашу думку, під час облікового відображення результатів фінансової діяльності акціонерного товариства важливо забезпечити існування ефективного фінансового контролю, який ми розглянемо в наступних питаннях випускної кваліфікаційної роботи. Саме за допомогою інформації, яку надає система фінансового контролю, акціонерні товариства спроможні здійснювати фінансове планування та прогнозування результатів господарювання, а також контролювати правильність формування як власного так і позикового капіталу та його використання.

Якщо оцінювати порядок відображення результатів фінансової діяльності у фінансовій звітності підприємства, то необхідно зазначити, що фінансові результати від фінансової діяльності відображаються у формі № 2 «Звіт про фінансові результати» («Звіт про сукупний дохід підприємства») за статтями «Фінансові витрати», «Інші фінансові доходи» (рис. 1.3).

Загалом, основним завданням фінансової діяльності є мобілізація фінансових ресурсів для фінансування операційної та інвестиційної діяльності.

Формування фінансових ресурсів може здійснюватись як за рахунок зміни власного капіталу (розміщення випущених акцій, облігацій та інших боргових зобов'язань), а також за рахунок позикового капіталу (отримання позик, взяття у фінансову оренду необоротних матеріальних та нематеріальних активів). Отримання на безоплатній основі необоротних активів, які дозволяють збільшити суму додаткового капіталу відносяться до фінансової діяльності підприємства.

Відображення фінансових результатів у фінансовій звітності підприємства

*Рис. 1.3 Порядок визначення результату фінансової діяльності підприємства**

*розроблено автором

Підводячи підсумок викладеному матеріалу, необхідно відзначити, що фінансова діяльність підприємства це діяльність направлена на отримання коштів (ресурсів) для фінансування підприємства, досягненні підприємством поставлених цілей, за допомогою здійснення якої забезпечується фінансова стійкість та платоспроможність підприємства.

1.2. Правове регулювання контролю фінансової діяльності акціонерного товариства

Як зазначалось в попередніх підрозділах випускної кваліфікаційної роботи, за допомогою результатів фінансової діяльності можна оцінити фінансовий стан акціонерного товариства.

Правове регулювання контролю фінансової діяльності включає наступні нормативно-правові акти:

- Господарський кодекс України [17];
- Цивільний кодекс України [42];
- Податковий кодекс України [56]

- Закон України «Про акціонерні товариства» [60];
- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [55];
- Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [44];
- Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності та іншими нормативно-правовими актами, положеннями та інструкціями, затвердженими законодавством України.

Проведені дослідження дозволили встановити, що на сьогодні у вітчизняному законодавстві існує низка невирішених проблем та питань, пов'язаних з чітким правовим регулюванням контролю фінансової діяльності акціонерних товариств.

Враховуючи те що важливою інформацією для управління капіталом є облікова інформація, акціонерним товариствам необхідно ретельно оцінювати нормативно-правове регулювання в частині змін що регламентують облік капіталу.

У Господарському та Цивільному кодексах України [17,42] розкриті головні правові засади порядку формування статутного капіталу акціонерних товариств, а саме визначено розмір, порядок внесення вкладів засновниками, оцінку майна при внесенні засновниками вкладів, відповідальність акціонерів за порушення зобов'язань за внесками, іт.д.

Норми Податкового кодексу [56] регулюють порядок сплати податку на прибуток (відсоткову ставку), що відповідними чином впливає на статтю балансу «Нерозподілений прибуток (непокріті збитки)»

В даному нормативно-правовому акті, визначені правові засади порядку придбання інвестиційних активів під час внесення коштів акціонером до статутного капіталу товариства.

Проведені дослідження чинного нормативно-правового поля, дозволили згрупувати відповідні нормативно-правові акти за відповідними рівнями (рис. 1.4).

Порівнюючи вітчизняне та міжнародне законодавство з обліку фінансової діяльності акціонерних товариств, то у вітчизняному законодавстві визначення терміну «власний капітал» розглянуто в Законі України «Про акціонерні

товариства» [60], щодо міжнародного законодавства, то окремого стандарту який би розкривав практику обліку власного капіталу не існує. Окремі положення щодо операцій з власним капіталом розкриті в окремих міжнародних нормативно-правових актах: визначення власного капіталу (Концептуальні основи фінансової звітності), розкриття інформації про власний капітал у фінансовій звітності (МСФЗ 1), відображення дивідендних виплат (МСФЗ 10).

Якщо порівнювати облік власного капіталу за міжнародними та вітчизняними стандартами, то можна помітити деякі схожі риси. Як за міжнародним так і за вітчизняним законодавством стаття «Власний капітал» деталізується в балансі на окремі елементи (статті), та визначається як залишок активів після вирахування всіх зобов'язань акціонерного товариства.

Разом з тим, відповідно до міжнародного законодавства, відображаючи власний капітал у балансі розкривається інформація про вид, номінальну вартість, кількість випущених акцій акціонерним товариством.

Принципи бухгалтерського обліку операцій із власним капіталом базуються як на загальних принципах бухгалтерського обліку, зокрема на принципі визнання активів і зобов'язань, доходів і витрат, так і на вимогах корпоративного права і законодавства про цінні папери.

Рівні нормативного регулювання контролю фінансової діяльності акціонерного товариства

Міжнародний рівень

МСФЗ 1 «Звіт про зміни у власному капіталі», МСБО 12 «Податок на прибуток», МСБО 1 «Подання фінансових звітів»

Національний рівень

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Закон України «Про акціонерні товариства», Закон України «Про інвестиційну діяльність», Закон України «Про цінні папери та фондову біржу», Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і

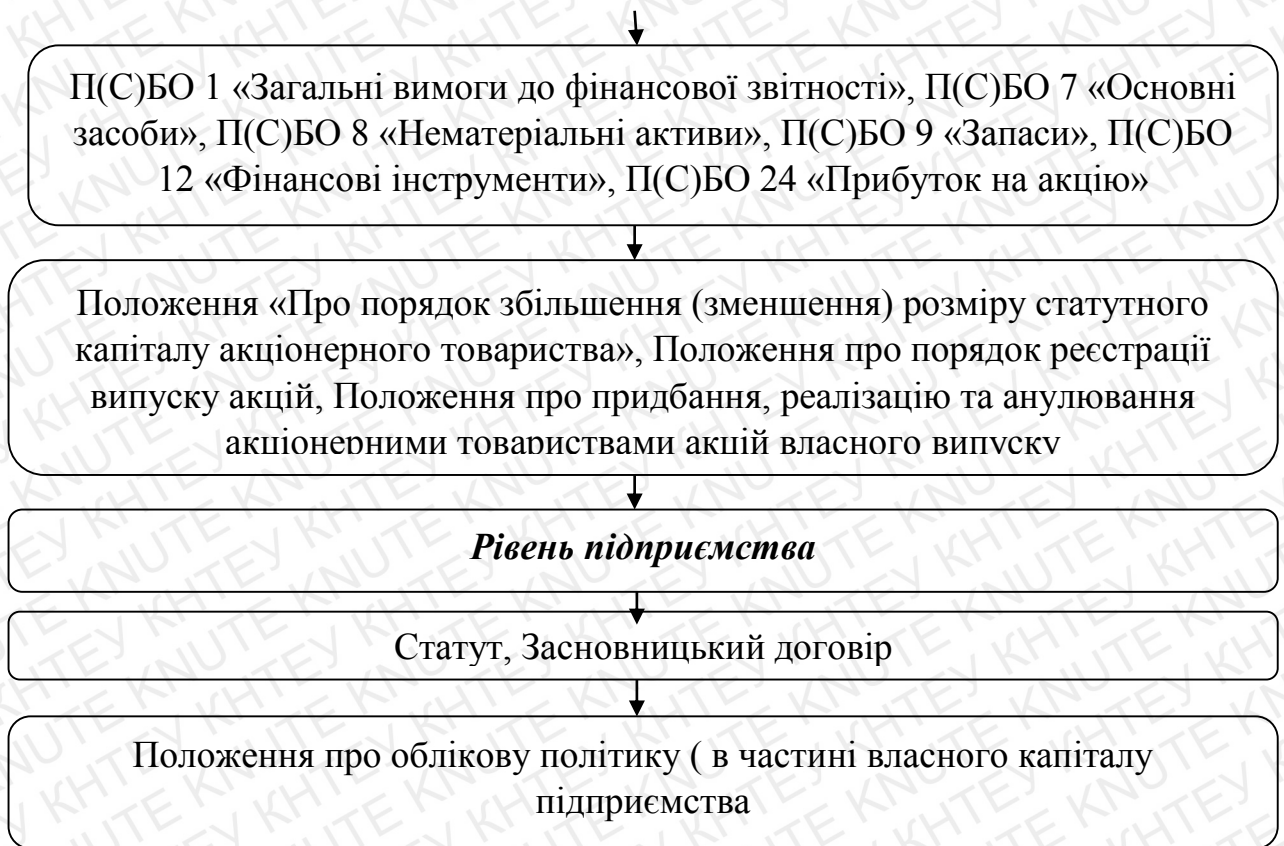

Рис. 1.4 Рівні нормативно-правового регулювання контролю фінансової діяльності акціонерного товариства

Необхідно відзначити, що в 2013 році відбулись суттєві зміни в правовому регулюванні обліку власного капіталу. З прийняттям національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до формування фінансової звітності підприємства» [44] змінились форми фінансової звітності підприємств. Операції що здійснює акціонерне товариство з власним капіталом відображаються у: Балансі («Звіті про фінансовий стан»), Звіті про фінансові результати («Звіті про сукупний дохід»), Звіті про власний капітал, Примітках до фінансової звітності.

Загалом, сума власного капіталу відображається у першому розділі пасиву балансу «Власний капітал». Враховуючи зміни які відбулись у фінансовій звітності, власний капітал включає: зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у

дооцінках, додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), вилучений капітал, неоплачений капітал.

Раніше, до змін 2013 року, власний капітал включав таку статтю як «Інший додатковий капітал» на якому відображалася сума дооцінки основних засобів, нематеріальних активів. Після змін, у структурі власного капіталу є стаття «Капітал у дооцінках» на якому відображається інформація про дооцінку (уцінку) необоротних активів та фінансових інструментів.

Суми дооцінки основних засобів та нематеріальних активів відносяться до нерозподіленого прибутку (форма № 1 «Баланс»), а також відображається в Звіті про фінансові результати у другому розділі «Сукупний дохід».

Підприємства під час заповнення фінансової звітності регулюються Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності №433, відповідно до яких у статті «Додатковий капітал» міститься інформація щодо емісійного доходу, вартості безкоштовно отриманих необоротних активів підприємства і т.д.

У Звіті про власний капітал відображається інформація щодо змін які відбулись у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

Відповідно до Наказу № 627 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку» внесені зміни до Плану рахунків та Інструкції про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій.

Відповідно до внесених змін, змінено назву рахунку 40 «Статутний капітал» на «Зареєстрований капітал»на якому відображається інформація щодо стану та руху зареєстрованого капіталу підприємства. Також змінено назву рахунку 41 з «Пайовий капітал» на «Капітал у дооцінках» на якому відображається дооцінка необоротних активів підприємства. Схематично, зміни які відбулись в правовому регулюванні та обліковому відображенні операцій з власним капіталом на рахунках бухгалтерського обліку можна представити наступним чином (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Зміни щодо власного капіталу у плані рахунків та Балансі [49, 25]

До 31.12.2012 року			3 01.01.2013 року		
Номер рахунка	Код рядка	Назва рахунка (рядка)	Номер рахунка	Код рядка	Назва рахунка (рядка)
40	300	Статутний капітал	40	1400	Зареєстрований (пайовий) капітал
41	310	Пайовий капітал	41	1405	Капітал у дооцінках
42	320	Додатковий (вкладений) капітал	42	1410	Додатковий капітал
425	330	Інший додатковий капітал			
43	340	Резервний капітал	43	1415	Резервний капітал
44	350	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	44	1420	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
45	370	Вилучений капітал	45	1430	Вилучений капітал
46	360	Неоплачений капітал	46	1425	Неоплачений капітал

Облікове відображення інших складових власного капіталу акціонерних товариств має свої особливості, тому акціонерні товариства мають організувати правильно бухгалтерський облік та враховувати норми відповідних положень (стандартів) бухгалтерського обліку під час розроблення Наказу про облікову політику акціонерного товариства, таких як: НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", П(С)БО 7 "Основні засоби", П(С)БО 8 "Нематеріальні активи", П(С)БО 13 "Фінансові інструменти", П(С)БО 19 "Об'єднання підприємств".

Як зазначалось, величина власного капіталу є одним із основних показників характеристика фінансового стану товариства. Від величини власного капіталу залежить кредитоспроможність та міцність підприємства. Щодо збільшення власного капіталу, необхідно відзначити, що в червні 2018 року набрало чинності Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 385, за яким затверджений Порядок збільшення (зменшення) статутного капіталу акціонерного товариства.

Відповідно до даного нормативного документу, джерелами збільшення статутного капіталу можуть бути:

- грошові кошти у тому числі грошові внески, майнові права та немайнові права;
- додатковий капітал у частині емісійного доходу;
- прибуток товариства.

Як зазначалось, отримання та погашення позик відноситься до фінансової діяльності. Відповідно до П(С)БО 11 «Зобов'язання», заборгованість підприємства за кредитами буде визнаною зобов'язаннями за дотриманням наступних умов: їх оцінка може бути достовірно визначеною; існує ймовірність зменшення економічних вигід внаслідок їх погашення.

Відповідно до даного стандарту зобов'язання поділяються на поточні та довгострокові зобов'язання. Поточними відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [44] та Методичних рекомендацій щодо формування форм фінансової звітності № 433 [18] слід вважати зобов'язання які будуть погашені протягом операційного циклу або мають бути погашені протягом 12 місяців починаючи з дати балансу.

Необхідно відзначити, що під час отримання чи погашення заборгованості підприємством, необхідно за даними операціями формувати первинні документи, які б фіксували порядок отримання чи погашення позик. Вимоги до оформлення первинних документів під час отримання позик, сплати відсотків за позиковим капіталом розкриті в Положенні Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку», а також Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [55].

Необхідно відзначити, що відповідно до П(С)БО 9 «Запаси», П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», П(С)БО 7 «Основні засоби», проценти які платять підприємства за користуванням кредиту не відносяться до первісної вартості даних активів, які були придбані за позикові кошти, а відносяться до фінансових витрат та списуються на фінансові результати.

Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» є одним із головних нормативно-правових актів які регламентують прядок здійснення господарських операцій підприємств з цінними паперами.

До нормативно-правової бази, яка регулює аудит в Україні відноситься Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», який був прийнятий 21.12.2017 року [54]. Він визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів користувачів фінансової та іншої економічної інформації.

В цілому процес здійснення аудиту регулюється Міжнародними стандартами аудиту [40] та Кодексом етики професійних бухгалтерів. МСА у новій редакції набули чіткості та конкретизації принципів, цілей використання та завдань кожного стандарту, методів та процедур, що сприяє покращенню їх розуміння та тлумачення аудиторами України.

На сьогодні в Україні найпоширенішим документом, в якому піднімаються питання внутрішнього аудиту, є Міжнародні стандарти аудиту, хоча і вони не дають відповідей щодо проблемних питань внутрішнього аудиту.

Інститутом внутрішніх аудиторів розроблено Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту, які представляють собою набір критеріїв, якими слід керуватись внутрішнім аудиторам при виконанні своїх обов'язків.

Проведені дослідження правового регулювання контролю фінансової діяльності акціонерних товариств, дозволило встановити, що Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку розроблені Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку операцій з формування статутного капіталу в акціонерних товариствах [28], які встановлюють порядок відображення в бухгалтерському обліку операцій по збільшенню розміру статутного капіталу, зокрема шляхом реінвестиції дивідендів.

Необхідно відзначити, що методика виплати дивідендів є недосконалою та потребує уточнень. Так, в даному нормативному документі необхідно конкретизувати порядок здійснення та документального оформлення операцій по

реінвестиції дивідендних виплат особливо за простими акціями які переважають в загальній кількості акцій акціонерних товариств.

Висновок до розділу 1

В даному питанні розкриті теоретичні основи контролю фінансової діяльності акціонерних товариств та сформульовані наступні висновки:

1. Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» фінансова діяльність – це діяльність, яка призводить до зміни розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства .

Доходи від фінансової діяльності це доходи підприємства отримані від вкладення коштів в цінні папери (дивіденди за акціями), від наданих підприємством позик (відсотки за користування кредитом, облігаційною позикою).

До фінансових витрат відносяться витрати на відсотки (за користування отриманими кредитами, за облігаціями випущеними, за фінансовою орендою тощо) та інші витрати підприємства, пов'язані із залученням позикового капіталу.

2. Саме за допомогою інформації, яку надає система фінансового контролю, акціонерні товариства спроможні здійснювати фінансове планування та прогнозування результатів господарювання, а також контролювати правильність формування як власного так і позикового капіталу та його використання.

3. Якщо оцінювати порядок відображення результатів фінансової діяльності у фінансовій звітності підприємства, то необхідно зазначити, що фінансові результати від фінансової діяльності відображаються у формі № 2 «Звіт про фінансові результати» («Звіт про сукупний дохід підприємства») за статтями «Фінансові витрати», «Інші фінансові доходи».

4. В роботі розкрите правове регулювання контролю фінансової діяльності акціонерних товариств. Наведені нормативно-правові акти які регламентують порядок проведення фінансового контролю за результатами фінансової діяльності акціонерних товариств.

РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

2.1. Інформаційне забезпечення системи управління акціонерного товариства як бази для виконання контрольних процедур

Інформаційне забезпечення контрольного процесу являє собою сукупність документів, нормативних та довідкових даних, фактичних даних, що містять певну інформацію, яка являється цінною для проведення фінансового контролю.

Основним завданням інформаційного забезпечення контролю є надання необхідної інформації суб'єктам контролю про стан діяльності установи, що перевіряється, а також функціонування його відповідно до законодавчих та нормативних вимог.

Характеристика фінансової звітності як інформаційної бази з аналізу та контролю результатів фінансової діяльності акціонерного товариства наведена у табл. 2.1

Таблиця 2.1

Характеристика фінансової звітності як інформаційної бази аналізу та контролю результатів фінансової діяльності підприємства*

Назва фінансової звітності	Сфери аналізу та контролю
Баланс	<ul style="list-style-type: none">- оцінка та контроль доцільності збільшення (зменшення) активів та капіталу товариства;- попередня оцінка можливостей товариства виконувати свої поточні зобов'язання;- визначення загального фінансового стану товариства.
Звіт про фінансові результати	<ul style="list-style-type: none">- аналіз та контроль відображення фінансових доходів та витрат в звітності товариства;- зіставлення фінансових доходів та витрат підприємства;- оцінка зміни фінансових доходів і витрат поточного періоду проти попередніх.

Звіт про рух грошових коштів	- контроль надходжень грошових коштів за результатами фінансової діяльності підприємства - контроль вчасності та повноти сплати коштів за зобов'язаннями підприємства; - попередні висновки щодо рівня ліквідності підприємства.
Звіт про власний капітал	-аналіз та контроль змін, що відбуваються в структурі власного капіталу товариства та вплив цих змін на величину результату фінансової діяльності

*розроблено автором

За допомогою даних фінансової звітності можна отримати інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень щодо: дотримання відповідних вимог щодо придбання та продажу відповідних цінних паперів акціонерного товариства, перевірки правильності збільшення зареєстрованого капіталу, оцінці якості управління фінансовими доходами та витратами акціонерного товариства, і т.д.

Загалом, інформаційне забезпечення системи контролю фінансової діяльності акціонерного товариства зображено в Додатку Б.

Інформаційне забезпечення фінансового контролю діяльності досліджуваного акціонерного товариства має складну структуру і визначається різними чинниками, а саме: рівнем керівництва, цільовим призначенням інформації, складом користувачів, тощо. Як зазначалося, на рівні підприємства основу інформаційного забезпечення фінансового контролю становлять бухгалтерські дані (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Інформаційна база фінансового контролю фінансової діяльності досліджуваного підприємства*

Група облікової інформації	Джерела інформації
Первинні документи	Розрахунки та довідки бухгалтерії, накладні, рахунки, товарно-транспортні накладні
Облікові реєстри	Журнал 6 і 7

Продовж. табл. 2.2

Дані рахунків бухгалтерського обліку	Ф.1 Баланс (Звіт про фінансовий стан); Ф.2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід); Ф.3 Звіт про рух
--------------------------------------	--

	грошових коштів; Ф 4 Звіт про власний капітал; Ф. 5 Примітки до річної фінансової звітності
Податкова звітність	Декларація про податок на прибуток підприємства
Статистична звітність	Ф. № 1 «Звіт про основні показники діяльності підприємства», Ф № 1-Б «Звіт про фінансові результати і дебіторську та кредиторську заборгованість»
Інші джерела	Бізнес-план, фінансовий план, управлінська (внутрішня) звітність, матеріали маркетингових досліджень, матеріали ревізій або аудиторських перевірок, результати попередніх аналітичних досліджень, тощо.

Проведені дослідження дозволили встановити, що підготовка проведення і узагальнення результатів контролю може проводитись у певній послідовності, а саме:

- планування контролю результатів фінансової діяльності підприємства;
- складання програми контролю, визначення його об'єктів, термінів проведення, обсягів та виконавців;
- попереднє ознайомлення з об'єктом контролю результатів фінансової діяльності підприємства і відповідальними особами;
- власне сам контроль результатів фінансової діяльності підприємства у відповідних об'єктах;
- поточні записи контролера, виявлення суперечливих моментів, отримання певної інформації, письмових пояснень;
- порівняння, аналіз та оцінка матеріалів, отриманих під час контролю результатів фінансової діяльності підприємства;
- виявлення відхилень від заданих норм (стандартів), з'ясування причин і винуватців цих відхилень;
- підготовка висновків і пропозицій контролера з поліпшення управління результатами фінансової діяльності підприємства;
- прийняття управлінських рішень за результатами проведеного контролю результатів фінансової діяльності підприємства.

2.2 Облікове відображення результатів фінансової діяльності акціонерного товариства

Загалом, інформація за результатами фінансової діяльності на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» відображається у трьох підсистемах бухгалтерського обліку: фінансовому, податковому та управлінському.

Досліджуване підприємство за аналізований період отримувало доходи від фінансової діяльності, а саме: доходи від участі в капіталі; відсотки одержані; інші доходи від фінансових операцій. Щодо фінансових витрат, необхідно відзначити про наявність таких витрат ПрАТ «Атасс-Бориспіль» як: витрати понесені підприємством на сплату дивідендів; витрати при сплаті відсотків та погашення позик підприємством.

Підприємство здійснює бухгалтерський облік фінансової діяльності відповідно до облікової політики підприємства.

Схематично рахунки доходів фінансової діяльності які використовує в своїй діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» можна представити наступним чином (Додаток В).

Фінансовий облік доходів, витрат та результатів фінансової діяльності підприємство здійснює на базі первинних облікових документів. Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій.

Тобто, під час здійснення господарської операції ПрАТ «Атасс-Бориспіль» формує первинні документи або після здійснення господарської операції.

ПрАТ «Атасс-Бориспіль» надає позикові кошти у тимчасове користування як працівникам підприємства так і іншим підприємствам, а також бере позикові кошти. Розглянемо, якими саме первинними документами товариство оформляє даний вид операції.

Таблиця 2.3

Документування первинного обліку кредитних операцій

ПрАТ«Атасс-Бориспіль»

Операція	Первинний документ
----------	--------------------

1.Отримання кредиту (зарахування на поточний рахунок)	Банківська виписка
2.Використання кредитних коштів	Платіжне доручення, виписка банку, ВКО
3. Погашення кредиту	Платіжне доручення, виписка банку
4. Сплата відсотків за кредит	Бухгалтерська довідка, платіжне доручення, виписка банку

Акціонерне товариство беручи позику в банку має вчасно та правильно формувати первинні документи які фіксують факт отримання грошових коштів, та погашення тіла кредиту та відсотків.

Щодо доходів від фінансової діяльності, як зазначалось, даний вид доходу підприємство може відображати як на рахунку 72 «Дохід від участі в капіталі», так і на рахунку 73 «Інші фінансові доходи». Досліджуване підприємство не купує акції чи облігації інших підприємств, тому не використовує в практичній діяльності рахунок 72.

Разом з тим, на рахунку 73 «Інші фінансові доходи» підприємство відображає відсотки отриманні за надані позикові кошти, інші доходи від фінансових операцій.

До фінансових витрат ПрАТ «Атасс-Бориспіль» відносяться витрати на відсотки (за користування отриманими кредитами, за облігаціями випущеними, за фінансовою орендою тощо) та інші витрати підприємства, пов'язані із залученням позикового капіталу.

Необхідно відзначити, що для обліку фінансових доходів, витрат та результатів на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» використовуються інформаційні технології, а саме програма “1С-Підприємство” за версією 8.2, яка є найбільш поширеною на вітчизняному просторі. Програма відрізняється від інших доступністю і зрозумілістю користування, суттєвим спрощенням роботи бухгалтерії.

У програмі “1С-Підприємство” (1С-Бухгалтерія) облік фінансових витрат можна здійснювати як через складання проводок за фактами господарської діяльності, так і формування автоматично кореспонденції рахунків за документами.

У Примітках до фінансової звітності відносно фінансових витрат надається інформація про: облікову політику підприємства відносно фінансових витрат; суму фінансових витрат, яка капіталізована у звітному періоді; річна чи середньорічна норма капіталізації.

Результати фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» відображає на рахунку 792 «Результат фінансових операцій» який кореспондує з кредитом рахунків 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи» та дебетом рахунків 95 «Фінансові витрати», 96 «Витрати від участі в капіталі».

Визначений фінансовий результат за рахунком 79 «Фінансові результати» переносять на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)», при цьому дебетують рахунок 79 «Фінансові результати» і кредитують рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)».

Вважаємо за доцільне запровадити до рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)» субрахунки з обліку прибутку чи збитку за відповідним видом діяльності, а саме: 441 «Прибуток (збиток) від операційної діяльності»; **442 «Прибуток (збиток) від фінансових операцій»**; 443 «Прибуток (збиток) від іншої звичайної діяльності»; 444 «Прибуток (збиток) від надзвичайних подій»; 445 «Прибуток використаний у звітному періоді»; 446 «Нерозподілений прибуток».

Така класифікація фінансових результатів за видами діяльності на рахунку 44 «Нерозподілений прибуток (непокріті збитки)» дозволить контролювати вплив результатів окремого виду діяльності на загальний результат діяльності підприємства. Це надасть інформацію внутрішнім користувачам для прийняття управлінських рішень щодо покращення результатів в певному напрямку господарської діяльності в тому числі на ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

Кореспонденція рахунків з обліку фінансових доходів та витрат, яка застосовується на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» наведена у додатку Д.

Відповідно до Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності № 433 [18] не передбачено порядок відображення результату фінансової звітності у відповідних формах фінансової звітності підприємства. Доцільно погодитись із думкою Левицької С.О. яка пропонує виділити окрему статтю

«Фінансовий результат від фінансової діяльності», який можна визначити наступним шляхом:

$$\text{ФРфд} = \text{Дук} + \text{ІФД} - \text{ФВ} - \text{Вук} \quad (2.1)$$

Де, ФРфд – фінансовий результат від фінансової діяльності; Дук – дохід від участі в капіталі; ІФД – інші фінансові доходи; ФВ – фінансові витрати; Вук – витрати від участі в капіталі.

Тобто, субрахунок 792 доцільно перейменувати на «Результат фінансової діяльності», а субрахунок 793 «Результат інвестиційної діяльності». Відповідно таке ж подання необхідно передбачити й у Звіті про фінансові результати (Звіті про прибутки та збитки) підприємства.

Проведені дослідження дозволили встановити, що фінансова та інвестиційна діяльність є взаємопов'язаними між собою видами діяльності, кожна з яких має свої завдання, характеризується певними операціями, вимагає здійснення витрат та дає можливість одержання доходів. За кожним видом діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» має визначити фінансовий результат як у поточному обліку, так і у фінансовій звітності. Тому, важливо правильно розмежувати рахунки для відображення доходів та витрат, а також фінансових результатів діяльності підприємства.

2.3. Оцінка стану системи організації внутрішнього контролю фінансової діяльності акціонерного товариства

Проведені дослідження щодо оцінки системи внутрішнього контролю на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» дозволило встановити, що на досліджуваному акціонерному товаристві недостатньо розробленими залишаються організаційно-методичні засади внутрішнього контролю діяльності товариства, особливо в частині результатів фінансової діяльності, розробки інформаційного забезпечення

з урахуванням формалізації нормативно-правових актів, застосування засобів автоматизації на етапах контрольного процесу.

Як зазначалось, в сучасних умовах зростає роль контролю в системі управління суб'єктом господарювання, що спрямований на досягнення достовірності, зрозумілості та законності відображення у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності результатів фінансової діяльності. Це пояснює необхідність отримання достовірної інформації про дійсний стан фінансової діяльності користувачами бухгалтерської та не бухгалтерської інформації.

Традиційні форми та методи контролю не завжди ефективні і часто не можуть бути використаними для виявлення невикористаних резервів оптимізації витрат, непродуктивних витрат, неефективних шляхів формування доходів та використання прибутку підприємства.

Аналіз статистичних даних дає підстави стверджувати, що доходи і витрати, які формують результат фінансової діяльності підприємства є специфічним об'єктом бухгалтерського обліку та контролю, а також в сучасних умовах потребують особливої уваги як з боку держави, так і на рівні підприємства. Адже від того, чи правильно здійснюється визначення фінансового результату, залежить наповнення доходної частини державного бюджету країни та розвиток суб'єкта господарювання.

Внутрішній контроль результатів фінансової діяльності повинен охоплювати моніторинг саме фінансової діяльності підприємства, адже кожна дія, кожна здійснена фінансова операція прямо чи опосередковано впливає на кінцевий результат фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання. Саме тому лише для повного та ефективного контролю фінансових результатів недостатнім буде лише проконтролювати правильність обчислення прибутку (збитку), який отримало підприємство за певний період, проаналізувати причини його зміни в порівнянні з минулим періодом чи плановими показниками, а дуже важливим є попередній та поточний контроль протягом всіх циклів діяльності, що дає змогу оперативно здійснювати вплив на результат господарювання, оцінювати ефективність дій та переглядати прийняті рішення. З метою удосконалення

організаційно-методичного підходу до внутрішнього контролю результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» виділено проблемні питання, що потребують подальшого дослідження та обґрунтування (рис. 2.1).

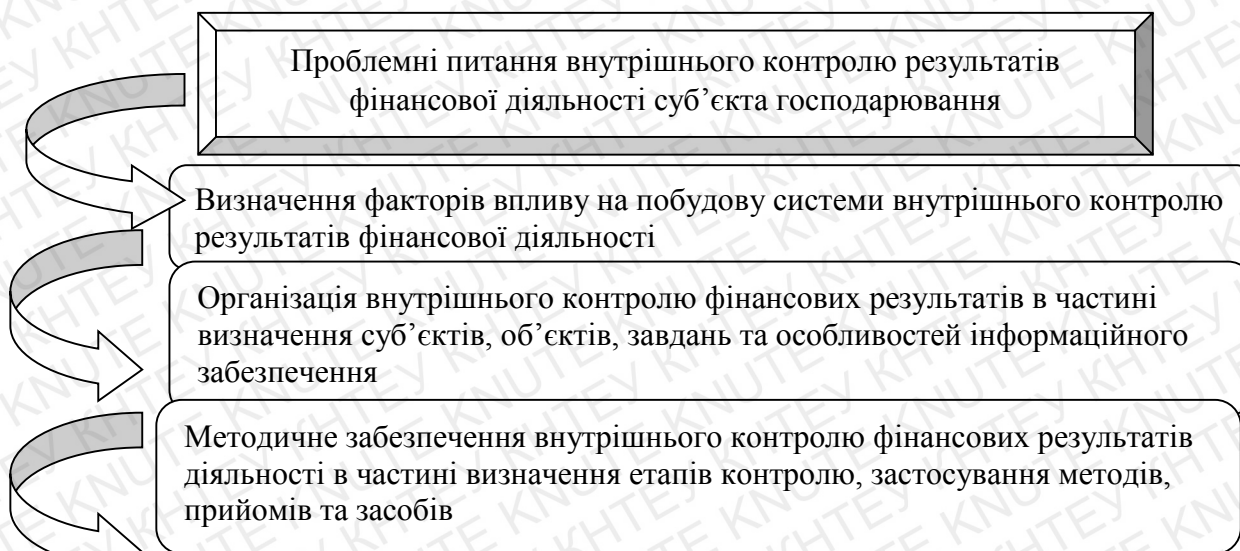

Рис. 2.1 Проблемні питання внутрішнього контролю результатів фінансової діяльності підприємств

Система внутрішнього контролю у залежності від організаційно-правової форми підприємства, видів і масштабів його діяльності, складності організаційної структури, наявності достатніх фінансових ресурсів, ставлення керівництва до контролю матиме різну форму – система внутрішнього аудиту, відділ внутрішнього контролю, структурно-функціональна форма контролю. Проте, створення окремих служб чи систем, в яких будуть працювати спеціалісти-контролери, доцільне лише на великих підприємствах.

Структура та характеристика повноважень органів контролю ПрАТ «Атасс-Бориспіль» наведено в табл. 2.4

Таблиця 2.4

Характеристика повноважень та обов'язків органів корпоративного управління ПрАТ «Атасс- Бориспіль»

Органи корпоративного управління	Опис повноважень та обов'язків
----------------------------------	--------------------------------

Загальні збори акціонерів	має право приймати рішення з усіх питань діяльності підприємства, в тому числі з тих, що належать до компетенції Наглядової ради і Виконавчого органу.
Наглядова рада (3 особи)	погодження квартальних та річних звітів про результати господарської діяльності товариства; надання доручень Ревізійній комісії на проведення перевірок фінансово-господарської діяльності підприємства, його дочірніх підприємств та філій; затвердження за подання Виконавчого органу підприємства аудитора; погодження за подання Виконавчого органу підприємства організаційної структури; погодження умов оплати праці посадових осіб товариства; погодження придбання, набуття у власність довгострокових фінансових вкладень підприємства; прийняття рішень щодо випуску облігацій підприємства тощо.
Правління підприємства (6 осіб)	несе відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних та ін. документах, збереження облікових та ін. документів.
Ревізійна комісія (3 особи)	контроль за виконанням фінансового плану підприємства; контроль за виконанням Виконавчим органом підприємства рішень Наглядової ради щодо питань фінансово-господарської діяльності; контроль за дотриманням рівня цін, за якими підприємства закуповує сировину, комплектуючі, матеріали, обладнання тощо; контроль за своєчасністю проведення розрахунків з бюджетом; контроль за одержанням, використанням та поверненням кредитів; перевірка порядку відчуження майна підприємства; перевірка фінансової документації підприємства; перевірка законності укладених угод підприємства; аналіз фінансового стану підприємства.

Необхідно відзначити, що правильна організація процесу внутрішнього контролю на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» результатів фінансової діяльності сприятиме чіткому документуванню фінансових операцій, своєчасній та повній реєстрації даних первинного обліку в реєстрах, а також правдивому відображенню інформації у фінансовій звітності підприємства.

Зовнішній контроль на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» здійснює незалежна аудиторська компанія раз на рік. Затвердження зовнішньої аудиторської компанії належить Наглядовій раді товариства.

Два рази на рік відбувається засідання Ревізійної комісії. Як видно з табл. 2.1 саме Ревізійна комісія (в особі 3 чоловік) проводить перевірку фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» двічі на рік.

Необхідно відзначити, що на підприємстві відсутня служба внутрішнього контролю (аудиту), яка б централізовано здійснювала внутрішній контроль за

повнотою та правильністю визначення результатів фінансової діяльності підприємства.

Разом з тим, ефективність системи внутрішнього контролю залежить від його місця в організаційній структурі підприємства. Якщо внутрішній контроль покладений на ревізора або ревізійну комісію, працюючих на громадських началах, то, як свідчить практика, керівництво може ігнорувати систему контролю, викривляти дані фінансової звітності.

Інакше полягає справа, коли внутрішній контроль здійснюється службою (відділом, групою) внутрішнього контролю (аудиту), яка є самостійним підрозділом апарату управління. Така служба створюється з метою перевірки ефективності роботи організації та контролю за діяльністю всіх її структурних підрозділів. Умовою успішної роботи служби внутрішнього аудиту є її незалежність від інших підрозділів, що досягається шляхом прямого підпорядкування цієї служби керівнику підприємства. На нашу думку, організувати роботу служби внутрішнього контролю (аудиту) на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» доцільно наступним чином (рис. 2.2).

На ПрАТ «Атасс-Бориспіль» діє Ревізійна комісія, порядок створення якої регламентується установчими документами товариства. Ревізійна комісія звітується на Раді директорів про ефективність внутрішнього контролю, обирає аудитора і аналізує результати аудиторської перевірки; висловлює своє судження про стан фінансової звітності.

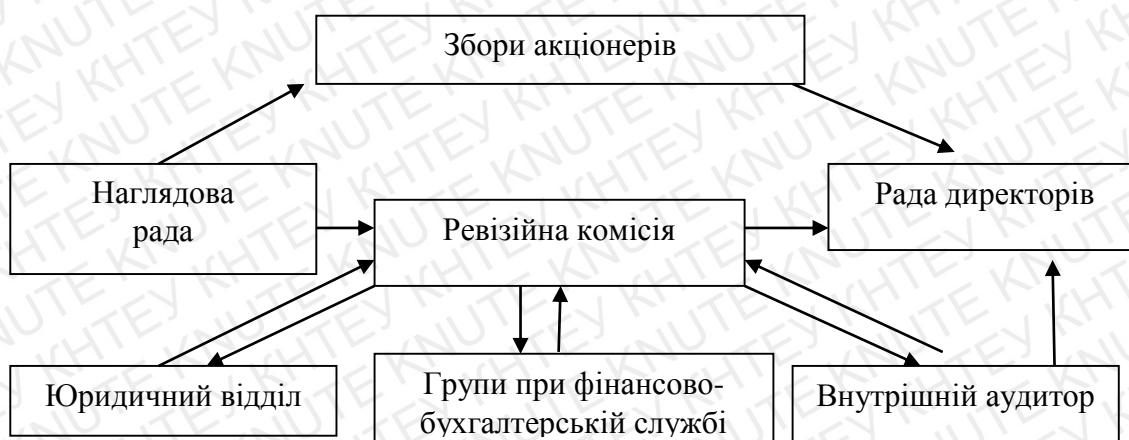

Рис. 2.2. Модель організації внутрішнього контролю (аудиту) результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Однак викликає сумнів компетенція ревізійних комісій з причини відсутності у її членів достатніх знань в області бухгалтерського обліку, а також розмежування відповідальності і повноважень між аудиторами та ревізійними комісіями. З нашого погляду, на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» ревізійна комісія повинна створюватись в обов'язковому порядку, спираючись на контрольні групи при фінансово-бухгалтерській службі, в тісній взаємодії з юридичним відділом і внутрішнім аудитором (рис. 2.2).

Основною метою контролю результатів фінансової діяльності є перевірка достовірності даних обліку та звітності про результати фінансової діяльності, виявлення факторів, які впливають на їх формування, що залежать або не залежать від організації роботи підприємства.

Оскільки на результат фінансової діяльності безпосередньо впливають показники доходів і витрат, ми можемо виділити спільні завдання здійснення їх контролю:

- визначити порядок формування та основні елементи облікової політики діяльності підприємства з обліку фінансових доходів та витрат;
- перевірка правильності розмежування доходів, витрат і фінансових результатів діяльності за кожною класифікаційною групою;
- встановлення правильності документального оформлення накопичення та списання фінансових витрат;
- встановлення правильності умов визнання та оцінки доходів і результатів від фінансової діяльності;
- перевірка правильності ведення обліку фінансових доходів та витрат;
- підтвердження правильності формування та віднесення доходів до доходів фінансової діяльності;
- перевірка достовірності і правильності відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності;

- підтвердження законності та правильності відображення в звітності доходів, витрат і фінансових результатів діяльності згідно принципів бухгалтерського обліку;

Об'єктом контролю результатів фінансової діяльності є операції з формування та використання результату фінансової діяльності суб'єкта господарювання. Отже, контроль фінансового результату підприємства проводиться за даними Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Предметом контролю операцій з формування та обліку результатів фінансової діяльності є господарські процеси та фінансові операції, пов'язані з визначенням витрат, доходів та фінансових результатів, а також відносини, що виникають при цьому всередині підприємства та за його межами.

Внутрішньогосподарський контроль результатів фінансової діяльності підприємства здійснюється з метою знаходження шляхів ефективнішого управління підприємством, резервів для підвищення результатів фінансової діяльності господарюючого суб'єкта і, як наслідок, виконання основної мети фінансового менеджменту - підвищення добробуту власників підприємства.

Основними напрямками контролю операцій з визначення результатів фінансової діяльності є:

- перевірка правомірності отримання доходів від здійснення фінансових операцій суб'єкта господарювання;
- оцінювання та визнання доходів і результатів від фінансової діяльності на основі використання методів арифметичного контролю та порівняння сум первинних документів і облікових реєстрів;
- перевірка правильності відображення фінансових доходів через зіставлення даних Звіту про фінансові результати та інформації з Головної книги;
- контроль фінансових доходів та витрат через використання методів арифметичної і нормативної візуальної перевірки;
- контроль правильності визначення результатів від фінансової діяльності через застосування арифметичного контролю.

Вважаємо, що підготовка проведення і узагальнення результатів контролю може проводитись у певній послідовності, а саме:

- планування контролю результатів фінансової діяльності підприємства;
- складання програми контролю, визначення його об'єктів, термінів проведення, обсягів та виконавців;
- попереднє ознайомлення з об'єктом контролю результатів фінансової діяльності підприємства і відповідальними особами;
- власне сам контроль результатів фінансової діяльності підприємства у відповідних об'єктах;
- поточні записи контролера, виявлення суперечливих моментів, отримання певної інформації, письмових пояснень;
- порівняння, аналіз та оцінка матеріалів, отриманих під час контролю результатів фінансової діяльності підприємства;
- виявлення відхилень від заданих норм (стандартів), з'ясування причин і винуватців цих відхилень;
- підготовка висновків і пропозицій контролера з поліпшення управління результатами фінансової діяльності підприємства;
- прийняття управлінських рішень за результатами проведеного контролю результатів фінансової діяльності підприємства.

Методами контролю є перевірка та обстеження, моніторинг, фінансова експертиза, внутрішній аудит і службове розслідування. Методичні прийоми, що їх використовують у внутрішньому контролі, поділяються на дві групи: загальнонаукові, які ґрунтуються на використанні аналізу і синтезу, індукції та дедукції, аналогії та моделювання, системного та функціонально-вартісного аналізу тощо; специфічні – прийоми, вироблені в процесі реалізації контрольних функцій. Останні поділяються на методичні прийоми документального контролю (нормативно-правова, формальна, арифметична, експертна, зустрічна та логічна перевірка документів, перевірка правильності відображення господарських операцій у регістрах бухгалтерського обліку, контрольні порівняння показників на

збалансованість, аналітична перевірка звітності та балансів, інші прийоми) і методичні прийоми фактичного контролю.

Саме до методичних прийомів контролю результатів фінансової діяльності можна віднести: документальну перевірку (нормативно-правову, арифметичну, формальну, зустрічну, іт.д.).

В цілому, контроль формування результатів фінансової діяльності підприємств починається з перевірки наказу про облікову політику на предмет регламентації в ньому питань обліку доходів, витрат та формування фінансових результатів. Він повинен забезпечувати постійний моніторинг зміни чинників, які впливають на їх величину.

Таким чином, методика здійснення контролю результатів фінансової діяльності спрямована на вдосконалення ведення обліку та оптимізацію фінансових результатів. Методика контролю результатів фінансової діяльності передбачає виконання етапів, які сприятимуть також формуванню такої звітності, яка міститиме реальні і достовірні дані про діяльність суб'єкта господарювання.

Висновок до розділу 2

1. Інформаційне забезпечення контрольного процесу являє собою сукупність документів, нормативних та довідкових даних, фактичних даних, що містять певну інформацію, яка являється цінною для проведення фінансового контролю. В роботі надана характеристика фінансової звітності як інформаційної бази аналізу та контролю результатів фінансової діяльності акціонерного товариства.

2. Проведені дослідження дозволили встановити, що підготовка проведення і узагальнення результатів контролю може проводитись у певній послідовності яка наведена в роботі.

3. Досліджуване підприємство за аналізований період отримувало доходи від фінансової діяльності, а саме: доходи від участі в капіталі; відсотки одержані; інші доходи від фінансових операцій. Щодо фінансових витрат, необхідно відзначити

про наявність таких витрат ПрАТ «Атасс-Бориспіль» як: витрати понесені підприємством на сплату дивідендів; витрати при сплаті відсотків та погашення позик підприємством. Підприємство здійснює бухгалтерський облік фінансової діяльності відповідно до облікової політики підприємства.

4. Необхідно відзначити, що для обліку фінансових доходів, витрат та результатів на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» використовуються інформаційні технології, а саме програма «1С-Підприємство» за версією 8.2, яка є найбільш поширеною на вітчизняному просторі. Програма відрізняється від інших доступністю і зрозумілістю користування, суттєвим спрощенням роботи бухгалтерії.

5. Запропоновано виділяти окрему статтю у фінансовій звітності підприємства «Фінансовий результат від фінансової діяльності». Субрахунок 792 доцільно перейменувати на «Результат фінансової діяльності», а субрахунок 793 на «Результат інвестиційної діяльності». Відповідно таке ж подання необхідно передбачити й у Звіті про фінансові результати (Звіті про прибутки та збитки) підприємства.

6. Проведені дослідження щодо оцінки системи внутрішнього контролю на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» дозволило встановити, що на досліджуваному акціонерному товаристві недостатньо розробленими залишаються організаційно-методичні засади внутрішнього контролю діяльності товариства, особливо в частині результатів фінансової діяльності, розробки інформаційного забезпечення з урахуванням формалізації нормативно-правових актів, застосування засобів автоматизації на етапах контрольного процесу.

7. З метою удосконалення організаційно-методичного підходу до внутрішнього контролю результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» виділено проблемні питання, що потребують подальшого дослідження та обґрунтування. В роботі наведена структура та характеристика повноважень органів контролю ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

8. Два рази на рік відбувається засідання Ревізійної комісії. Ревізійна комісія (в особі 3 чоловік) проводить перевірку фінансово-господарської діяльності ПрАТ

«Атасс-Бориспіль» двічі на рік. На підприємстві відсутня служба внутрішнього контролю (аудиту), яка б централізовано здійснювала внутрішній контроль за повнотою та правильністю визначення результатів фінансової діяльності підприємства. В роботі розкриті організаційні засади контролю фінансової діяльності акціонерного товариства.

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

3.1. Аудит фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Перед тим як дослідити особливості проведення контролю результатів фінансової діяльності на ПрАТ «Атасс-Бориспіль», надамо характеристику діяльності установи, а також оцінимо як змінилися за останні п'ять років основні економічні показники діяльності підприємства (Додаток Е).

Загалом, досліджуване підприємство, ПрАТ «Атасс-Бориспіль» є автотранспортним підприємством та займається перевезенням пасажирів з м.Бориспіль.

Товариство здійснює наступні види діяльності:

- здійснює перевезення пасажирів на основі замовлень та договорів з органами державної влади;
- здійснює внутрішні та міжнародні перевезення;
- надає транспортно-експедиційні послуги.

Статутний капітал товариства становить 659331,75 грн. Статутний капітал Товариства поділено на 2637327 часток, корпоративні права за якими посвідчуються простими іменними акціями. Номінальна вартість однієї акції складає 0,25 грн.

В Додатку Е розкрита економічна оцінка діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» за останні п'ять років.

Досліджуване підприємство є емітентом цінних паперів, тому зобов'язане здійснювати обов'язковий аудит, тобто замовляти незалежну аудиторську перевірку.

Необхідно відзначити, що за останні три роки ПрАТ «Атасс-Бориспіль» змінив незалежну аудиторську компанію, яка проводила щорічно незалежну аудиторську оцінку фінансової звітності підприємства. Це відбулося в зв'язку з тим, що підприємства не влаштували умови контракту, які були запропоновані аудиторською компанією.

В 2018 році була проведена незалежна аудиторська перевірка статей фінансової звітності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» аудиторською фірмою "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна".

Аудитор здійснив вибірккову перевірку першого повного пакету річної фінансової звітності ПрАТ "Атасс-Бориспіль", яка складає комплект фінансової звітності у відповідності до МСФЗ та включає:

- " Баланс станом на 31.12.2017 р. (форма1);
- " Звіт про фінансові результати за період з 01 січня 2017 року по 31 грудня 2017 " року (форма 2);
- " Звіт про рух грошових коштів за 2017 рік (форма 3);
- " Звіт про власний капітал за 2017 рік (форма 4);
- " Примітки до фінансової звітності, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснювальні примітки.

Товариство приймає МСФЗ в якості основи для підготовки своєї фінансової звітності. З цією метою ПрАТ «Атасс-Бориспіль» підготувало вступний баланс станом на 01.01.2015р. ("дата переходу на МСФЗ") у відповідності з МСФЗ 1 "Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності".

Зважаючи на предметну область дослідження (контроль результатів фінансової діяльності) розкриємо загальну методику перевірки фінансової звітності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» з виокремленням процедур аудиту результатів фінансової діяльності підприємства.

В цілому, мета аудиту фінансових результатів полягає у висловленні аудитором незалежної професійної думки щодо правильності відображення у звітності підприємства інформації про фінансові результати діяльності підприємства.

Аудиторська перевірка проведена у відповідності з вимогами та положеннями Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність ", інших законодавчих актів України та у відповідності з вимогами Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (надалі МСА).

Аудитор керувався при складанні висновку (звіту) МСА № 700 "Формування думки та надання звіту щодо фінансової звітності", МСА № 705 "Модифікація думки у звіті незалежного аудитора", №706 "Пояснювальні параграфи та параграфи з інших питань у звіті незалежного аудитора", адресатом якого є зокрема акціонери. Ці стандарти зобов'язують аудитора планувати і здійснювати аудиторську перевірку з метою одержання обґрунтованої впевненості в тому, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Планування аудиту передбачає складання загального плану та розробку програми аудиту, що допомагають аудитору організувати працю, здійснити обстеження за роботою його асистентів. План розробляється таким чином, щоб в ньому визначався час проведення кожної конкретної аудиторської процедури. У плані аудиту фінансової звітності "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна" відображаються перелік і обсяг виконаних робіт, строки виконання, процедури, що здійснюються аудитором.

Після проведення попередніх переговорів з обраним підприємством-клієнтом (ПрАТ "Атасс-Бориспіль") та укладення договору на проведення аудиту, аудитор розпочинає процес планування майбутньої перевірки. Поряд з цим, як продовження договірної роботи, аудитор надсилає замовнику лист-зобов'язання, який можна вважати додатком до договору. Лист-зобов'язання для "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна" подано у Додатку Ж.

Для досягнення ефективності та результативності перевірки, аудитор обговорює з керівництвом підприємства елементи загального плану аудиту і аудиторських процедур. В плані аудиту передбачено перелік загальних питань основних напрямків аудиторської перевірки.

Одержавши в процесі попереднього планування дані про підприємство, аудитор приступає до розробки загального плану аудиту (Додаток З). План аудиту є документом організаційно-методологічного характеру та складається з переліку робіт на основних етапах аудиту і строків їх виконання із зазначенням джерел інформації.

Виходячи з наявного плану перевірки, в процесі аудиту результатів фінансової діяльності "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна" виконуємо шість блоків завдань. Важливе дотримання терміну проведення, що визначається виходячи з обсягів роботи. Необхідно відзначити, що використання плану аудиту дає змогу організувати, систематизувати та полегшити роботу перевіряючого.

Перед тим як застосовувати процедури по суті з перевірки облікового відображення результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль», аудиторська компанія має оцінити ефективність функціонування системи внутрішнього контролю на досліджуваному підприємстві. Для цього аудитор проводить тестування діючої системи внутрішнього контролю на підприємстві аби перевірити її ефективність та здатність в короткий термін виявити та виправити можливі помилки. Проведене тестування системи внутрішнього контролю на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» наведене в Додатку К.

За результатами проведеного тестування, було встановлено, що існуюча система внутрішнього контролю підпорядковується керівнику та Наглядовій раді ПрАТ «Атасс-Бориспіль». На підприємстві внутрішній контроль здійснюють члени Ревізійної комісії, а також керівники структурних підрозділів товариства на чолі з керівником установи та головним бухгалтером.

Анкетування середовища внутрішнього контролю на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» зображено в Додатку Л. Так, за результатами проведеного анкетування на ПрАТ «Атасс-Бориспіль», було встановлено, що більшість відповідей на запитання анкети – «Так», на основі чого аудитор може припустити, що ризик контролю на підприємстві є мінімальним.

Аудитор, розглянувши стан внутрішнього контролю Товариства, вважає за необхідне зазначити наступне:

- система внутрішнього контролю ПрАТ «Атасс-Бориспіль» спрямована на упередження, виявлення і виправлення суттєвих помилок, забезпечення захисту і збереження активів, повноти і точності облікової документації та включає адміністративний та бухгалтерський контроль;

- адміністративний контроль передбачає розподіл повноважень між працівниками підприємства таким чином, щоб жоден працівник підприємства не мав змоги зосередити у своїх руках усі необхідні для повної операції повноваження;

- бухгалтерський контроль забезпечує збереження активів підприємства, достовірність звітності та включає попередній, первинний (поточний) і наступний контроль.

В додатку М наведена мета та процедури аудиту фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

За результатами виконаних процедур перевірки стану корпоративного управління аудиторською компанією зроблено висновок, що система корпоративного управління в цілому відповідає вимогам Закону України "Про акціонерні товариства". Система внутрішнього контролю на підприємстві діє на достатньому рівні.

Проте, слід зазначити, що аудитором було виявлено такий негативний момент – у клієнта відсутня взаємозамінність персоналу. Причиною цього може стати висока професійна підготовка одних працівників та низька професійна підготовка інших працівників. Відсутність взаємозамінності може привести до того, що деякі об'єкти обліку можуть залишитись без контролю в умовах, коли відсутні відповідні працівники підприємства. Також, до негативних моментів, можна віднести відсутність окремого структурного підрозділу (служби внутрішнього аудиту), який би централізовано здійснював первинний, поточний та наступний внутрішній контроль на ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

Анкета з оцінки організації бухгалтерського обліку на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» наведено в дод. 3.

За результатами проведеного тестування, аудитором було встановлено, що організація системи бухгалтерського обліку та виконання нею своїх прямих обов'язків та робочих функцій здійснюється на достатньо високому рівні. Заслуговує на увагу той факт, що за досліджуваний період відбулась зміна головного бухгалтера підприємства.

Бухгалтерський облік здійснюється Товариством з використанням бухгалтерської комп'ютерної програми "1С: Підприємство 8.2". Компанія веде бухгалтерський облік відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку М(С)БО.

Але, в ході тестування, аудитор виявив певні недоліки, а саме – підвищення кваліфікації робітників бухгалтерії на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» здійснюється досить рідко. Це може вплинути на якість виконання ними своїх обов'язків.

Тому рекомендовано проводити підвищення кваліфікації дещо частіше. Ці факти впливають на систему бухгалтерського обліку на підприємстві, але не є дуже суттєвими.

За результатами проведеного анкетування на ПрАТ «Атасс-Бориспіль», було встановлено, що система бухгалтерського обліку на підприємстві є дієвою та ефективною, спостерігається низька плінність кадрів облікового персоналу, їх висока кваліфікація, розроблено та застосовується робочий план рахунків та графік документообороту.

Під час виконання процедур оцінки ризиків і пов'язаної з ними діяльності для отримання розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, включаючи його внутрішній контроль, як цього вимагає МСА 315 "Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища", аудитор виконав процедури необхідні для отримання інформації, яка використовувалася під час ідентифікації ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства (Додаток Н). Аудитором були подані запити до управлінського персоналу та інших працівників суб'єкта господарювання, які на думку аудитора, можуть мати інформацію, яка, ймовірно, може допомогти при ідентифікації ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки. Аудитором виконані аналітичні процедури, в тому числі по суті з використанням деталізованих даних, спостереження та інші.

Основними ризиками в діяльності підприємства є політична та економічна нестабільність; зміни законодавства та оподаткування; інфляційні процеси в економіці України; відсутність державних та інших довгострокових замовлень.

Для зменшення ризиків, підприємство постійно здійснює моніторинг політичної, економічної, законодавчої ситуації в Україні.

За результатами проведеної оцінки аудиторського ризику було встановлено, що в цілому на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» сприятливе середовище для проведення аудиту, однак факторами, що можуть вплинути на ризик аудитора щодо невірною твердження є:

- збільшення кредитних ставок, що негативно можуть вплинути на бізнес клієнта;
- недостатність обігових коштів на підприємстві;
- відсутність служби внутрішнього аудиту, яка б централізовано здійснювала внутрішній контроль на підприємстві.

В Додатку Н зображена методика визначення аудиторського ризику з перевірки фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

За даними аудиторського розрахунку єдиний рівень суттєвості становить 1300. грн. Це означає, що відхилення в помилці статей фінансової звітності не має перевищувати цієї величини.

Структура активів ПрАТ «Атасс-Бориспіль» зображена в Додатку Е

На думку аудитора, статті активу балансу справедливо й достовірно розкривають інформацію за видами активів підприємства станом на 31.12.2016 року відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

В цілому, за результатами проведеної оцінки системи бухгалтерського обліку активів встановлено, що в цілому всі норми облікової політики виконані згідно чинного законодавства, однак варто звернути увагу на відсутність методології щодо формування резервного капіталу на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» та методики оцінки часток, що вносяться до статутного капіталу в натуральній та нематеріальній формах. Також аудитору варто взяти до уваги, що на підприємстві не підлягають обов'язковій переоцінці повністю спрацьовані основні засоби та нематеріальні активи, які використовуються у господарській діяльності підприємства.

Структура капіталу та зобов'язань ПрАТ «Атасс-Бориспіль» наведена в Додатку Е.

Статутний фонд товариства станом на 31.12.2017 року складає 659000 грн і розділений на 873 102 000 простих іменних акцій, номінальною вартістю 0,25 грн. кожна.

Збільшення Статутного фонду товариства відбулося шляхом внесення земельних ділянок, вартістю 198 083,0 тис. грн. Необхідно відзначити, що аудиторю не було надано документів, які відповідно до статті 126 Земельного кодексу посвідчують права власності на вищевказані земельні ділянки. Неоплаченого і вилученого капіталу за даними головних книг станом на 31.12.2017 року немає.

Крім даного недоліку, на думку аудитора, статті пасиву балансу справедливо й достовірно розкривають інформацію за видами капіталу та зобов'язань підприємства станом на 31.12.2017 року відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Структура доходів та витрат ПрАТ «Атасс-Бориспіль» наведена в Додатку Е.

Чистий дохід від реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг) в 2016 році за даними Фінансового звіту підприємства складає 35884,0 тис. грн. Дохід для цілей складання фінансової звітності відображається з урахуванням вимог МСБО №18 "Дохід" .

Витрати визнані витратами 2017 року одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони були здійсненні. Витрати для цілей складання фінансової звітності відображаються одночасно зі збільшенням зобов'язань відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Необхідно відзначити, що під час здійснення незалежного аудиту, система контролю повинна охоплювати всі стадії процесу надання підприємством фінансових послуг: від прийняття рішення щодо додаткової емісії акцій, визначення умов емісії та документального відображення даної операції, відображення фінансових доходів та збільшення капіталу акціонерного товариства та відображення фінансових операцій у бухгалтерському обліку та фінансовій

звітності товариства. На нашу думку, основними напрямками фінансового контролю результатів фінансової діяльності повинні бути наступні (рис.3.1).

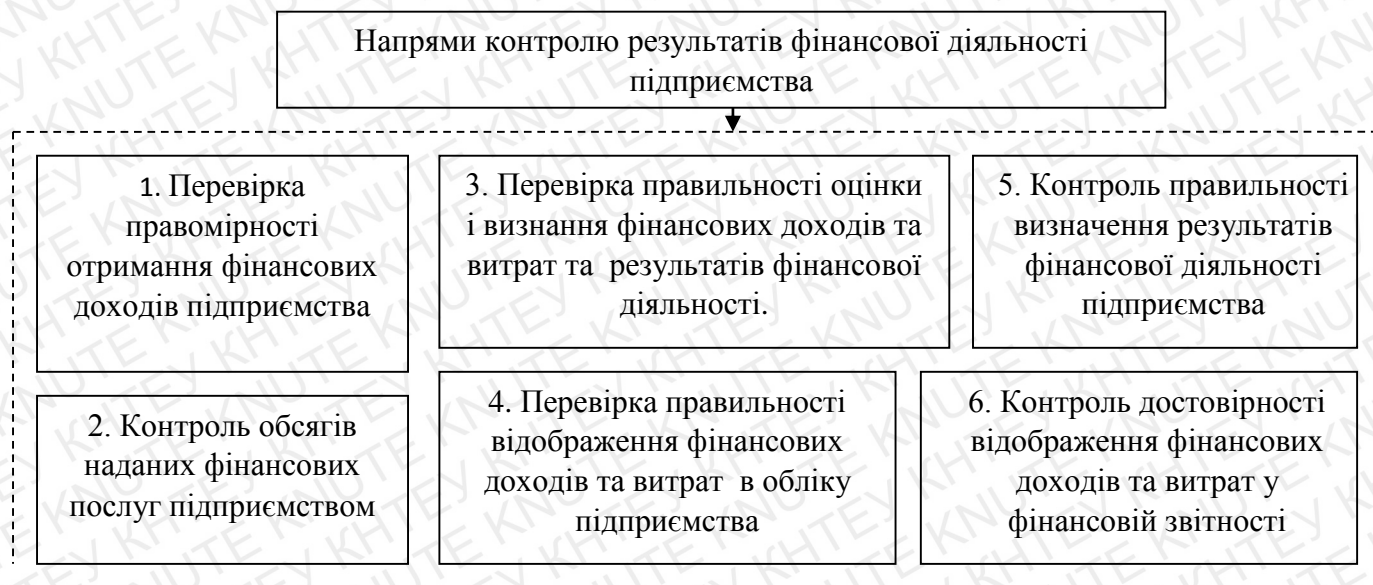

Рис. 3.1 Напрями фінансового контролю результатів фінансової діяльності підприємства

В Додатку О зображена анкета з оцінки правильності обліку фінансових доходів та витрат, а також правильності визначення результату фінансової діяльності.

За результатами даного анкетування, аудитор позитивно оцінив порядок облікового відображення фінансових доходів та витрат, а також визначення фінансового результату.

Наступним етапом буде оцінка фінансового стану ПрАТ «Атасс-Бориспіль» на 31.12.2017р. (Додаток Е).

Дані Додатку Е характеризують позитивну динаміку зміни вищенаведених коефіцієнтів фінансового стану ПрАТ «Атасс-Бориспіль». Можна простежити, що динаміка майже всіх показників стрімко наближається до нормативних значень й позитивно характеризує фінансовий стан ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

Загалом аудит включає перевірку шляхом тестування доказів, які підтверджують суми й розкриття інформації у фінансовій звітності, а також оцінку і застосування принципів бухгалтерського обліку й суттєвих попередніх оцінок, здійснених управлінським персоналом, а також оцінку загального подання фінансової звітності.

Аудитором були виконані процедури згідно вимог МСА 500 "Аудиторські докази", що відповідають меті отримання достатніх і прийнятних аудиторських доказів. У процесі виконання аудиторських процедур аудитор звертав увагу на доречність та достовірність інформації, що використовувалася ним як аудиторські докази. Вибір процедур залежав від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки.

3.2. Напрями удосконалення організаційно-методичних засад контролю фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

За результатами аудиторської перевірки був сформований умовно-позитивний аудиторський висновок. Підставами для висловлення умовно-позитивної думки було:

- аудитори не мали змоги спостерігати за проведенням інвентаризації;
- у звітності відсутня інформація щодо переоцінки основних засобів
- відсутня підтверджуюча інформація щодо окермих дебіторів та кредиторів Товариства.

Отже, проведені дослідження щодо оцінки системи внутрішнього контролю на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» дозволило встановити, що на досліджуваному підприємстві недостатньо розробленими залишаються організаційно-методичні засади внутрішнього контролю та аудиту діяльності підприємства, особливо в частині результатів фінансової діяльності, розробки інформаційного забезпечення з урахуванням формалізації нормативно-правових актів, застосування засобів автоматизації на етапах контрольного процесу.

Як зазначалось в попередніх розділах випускної кваліфікаційної роботи, посада внутрішнього аудитора на досліджуваному підприємстві не передбачена. Протягом звітного року Голова правління ПрАТ «Атасс-Бориспіль» здійснює поточне управління фінансово-господарською діяльністю в межах повноважень, які встановлено Статутом підприємства.

Розглянемо організацію роботи запропонованої нами служби внутрішнього аудиту, функціонування якої сприятиме чіткому документуванню розрахунків, своєчасній та повній реєстрації даних первинного обліку в регістрах, а також правдивому відображенню інформації щодо фінансових доходів та витрат у звітності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» та примітках до неї.

На нашу думку, при організації процесу внутрішнього аудиту на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» слід брати до уваги основні принципи його ефективності, дотримання яких є запорукою успішного функціонування системи внутрішнього аудиту. Мета та завдання внутрішнього аудиту результатів фінансової діяльності зображені на рис. 3.3.

Облікові регістри, що використовуються для відображення у бухгалтерському обліку доходів, витрат та фінансових результатів підприємства; Реєстри аналітичного та синтетичного бухгалтерського обліку, оборотні відомості, журнал-ордер №2, 3, Головна книга; Акти та довідки попередніх ревізій, аудиторські висновки та інша документація, що узагальнює результати внутрішнього контролю; Фінансова звітність підприємства.

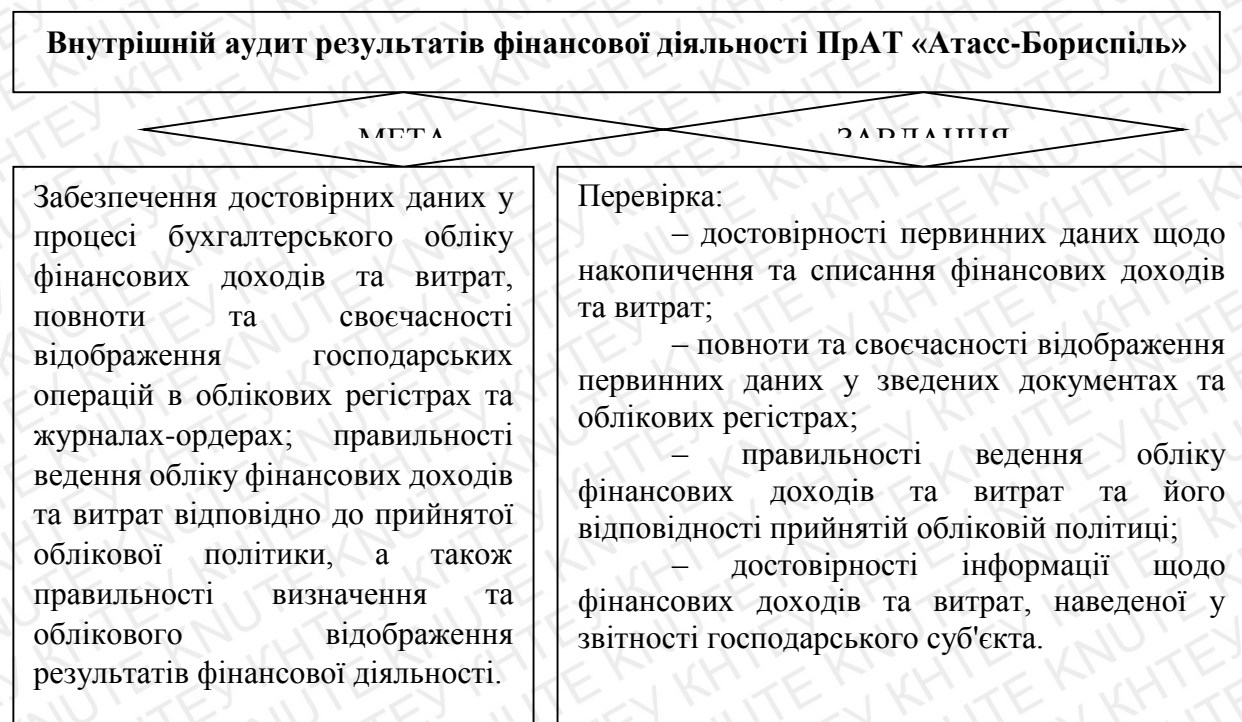

Рис. 3.2 Мета та завдання внутрішнього аудиту результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Процес організації внутрішнього контролю на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» представлено в Додатку У.

Суттєвий вплив на формування результату фінансової діяльності спричиняє прийнята методологія оцінки, а також прийнята ПрАТ «Атасс-Бориспіль» облікова політика і її відповідність вимогам стандартів бухгалтерського обліку, що є об'єктом внутрішнього аудиту.

На нашу думку, внутрішній аудит фінансових доходів та витрат на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» доцільно розпочати з перевірки Наказу про облікову політику на предмет регламентації в ньому питань обліку фінансових доходів та витрат відповідно до чинних МСФЗ, внутрішніх положень та інструкцій.

Дохід для цілей складання фінансової звітності відображається з урахуванням вимог МСБО №18 "Дохід". Витрати визнані витратами 2018 року одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони були здійсненні. Витрати для цілей складання фінансової звітності відображаються одночасно зі збільшенням зобов'язань відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Беручи за основу принцип нарахування та відповідність доходів та витрат і враховуючи критерії визнання доходів, перевірку можна побудувати за певним алгоритмом (Додаток П).

Наступні етапи внутрішнього аудиту результатів фінансової діяльності на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» стосуються перевірки первинних документів, правильності кореспонденції рахунків, реєстрів аналітичного та синтетичного обліку, а також різних форм звітності, що містять інформацію про результати фінансової діяльності. Контроль правильності складання первинних документів слід здійснювати, використовуючи формальну перевірку, зустрічну перевірку, перевірку за змістом та арифметичну перевірку (Додаток Р).

Перевірка доходів від участі в капіталі здійснюється з метою встановлення:

- 1) правильності документального оформлення доходів, отриманих від участі в капіталі інших підприємств;
- 2) правильності та повноти відображення в облікових регістрах і на рахунках бухгалтерського обліку дивідендів, отриманих за акціями,

облігаціями тощо; 3) правильності ведення синтетичного та аналітичного обліку рахунків 72, 73 та віднесення їх результатів на рахунок 79 "Фінансові результати".

В ході аудиту можуть бути виявлені такі порушення при веденні бухгалтерського обліку доходів:

- невірна класифікація доходів;
- недотримання принципу нарахування і відповідності доходів і витрат;
- невірно обчислена сума доходу;
- помилки в бухгалтерських проводках при відображенні господарських операцій з формування доходів і списання їх на фінансові результати;
- відсутність первинних документів з обліку доходів та витрат;
- невідповідність даних синтетичного і аналітичного обліку;
- невірне відображення в звітності доходів та витрат підприємства.

Представлені в Додатку С запропоновані форми робочих документів забезпечують деталізацію процесів з отримання та витрачання коштів за результатами фінансової діяльності, що підвищить якість внутрішнього аудиту.

Найчастішими порушеннями, які зустрічаються під час проведення кредитних операцій є наступні:

- використання кредитних коштів не за призначенням, тобто не на зазначені в кредитному договорі цілі та відсутність в кредитному договорі документів на його цільове використання;
- допущення арифметичних помилок при розрахунку суми відсотків за кредит;
- невчасне погашення кредиту та, як наслідок, виникнення простроченої заборгованості та додаткових витрат за кредитом;
- недостовірне застосування курсу валют під час розрахунків за кредит в іноземній валюті.

Для того, щоб уникнути вище перелічених порушень запропоновано використовувати наступний робочий документ для здійснення внутрішнього аудиту правильності розрахунку відсотків та винагороди за користування кредитом на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» (табл. 3.8).

Таблиця 3.8

Робочий документ внутрішнього аудитора з перевірки правильності розрахунку відсотків та винагороди за користування банківською позикою

Показник за яким проводиться перевірка		Відсотки за наданим кредитом	Винагорода за користування кредитом
Договір		№4Ю456Дг	№4Ю456Дг
Формула розрахунку		Сума кредиту×Ставка відсотка	Сума кредиту × Ставка відсотка винагороди
Розрахунок		24288×0,16 =3858 тис.грн.	24288×0,5=12144 тис.грн.
Сума відсотків відображена в обліку	За даними підприємства	3858 тис.грн.	12144 тис.грн.
	За даними аудитора	3858 тис.грн.	12144 тис.грн.
	Відхилення	-	-

Даний робочий документ дозволить перевірити правильність розрахунку фінансових витрат підприємства та унеможливить виникнення шахрайств та зловживань з боку працівників підприємства.

Оскільки внутрішній аудитор повинен виконувати не лише контрольну функцію, а й попереджувати та консультувати працівників ПрАТ «Атас-Бориспіль» щодо можливих порушень, які можуть виникнути під час здійснення фінансових операцій з метою уникнення їх в подальшому, пропонуємо використовувати відповідний звітний документ, в який заносити результати такої перевірки (табл.3.9).

Таблиця 3.9

Перевірка здійснення виправлень за наданими зауваженнями

№ з/п	№ робочого документу	Зміст порушення	Виконання	
			Виправлене	Невиправлене
1	2	3		
1	х	х	х	х

Підсумовуючи вищесказане можна зробити висновки, що внутрішній аудит в управлінні результатами фінансової діяльності має бути орієнтований на перспективу, тобто на аналіз майбутніх подій, які можуть несприятливо позначитися на діяльності ПрАТ «Атас-Бориспіль» в цілому. Інакше кажучи, внутрішній аудит має оцінювати можливість і пропонувати шляхи зниження

ризиків в процесі здійснення фінансових операцій. Таким чином, наявність ефективного внутрішнього аудиту в системі управління діяльністю ПрАТ «Атасс-Бориспіль» стає невід'ємною складовою успішного розвитку досліджуваного підприємства в умовах швидких змін зовнішнього середовища, підвищення складності процесів управління, розподілу функцій володіння та управління бізнесом.

Висновки до розділу 3:

В третьому розділі випускної кваліфікаційної роботи, розкрита методика як зовнішнього так і внутрішнього контролю результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

У випускній кваліфікаційній роботі наведено порядок проведення незалежної аудиторської перевірки даних фінансової звітності за 2018 рік. Розкриті методи та процедури аудиту, тести перевірки системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

За результатами проведеного тестування, було встановлено, що існуюча система внутрішнього контролю підпорядковується керівнику та Наглядовій раді ПрАТ «Атасс-Бориспіль». На підприємстві внутрішній контроль здійснюють члени Ревізійної комісії, а також керівники структурних підрозділів товариства на чолі з керівником установи та головним бухгалтером.

За результатами виконаних процедур перевірки стану корпоративного управління аудиторською компанією зроблено висновок, що система корпоративного управління в цілому відповідає вимогам Закону України "Про акціонерні товариства". Система внутрішнього контролю на підприємстві створена та діє.

Аудитор не приймав участі в спостереженні за інвентаризацією наявних активів та зобов'язань, оскільки був призначений після дати її проведення. У зв'язку з тим, що за умовами договору не було передбачено проведення поглибленого аналізу якості ведення податкового обліку, аудитори не виключають, що подальшою податковою перевіркою можуть бути виявлені викривлення.

В роботі запропонована модель внутрішнього аудиту за виконанням бюджету результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль», розроблені запропоновані робочі документи внутрішнього аудитора, які дозволять удосконалити механізм внутрішнього аудиту результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ:

Випускна кваліфікаційна робота присвячена організаційно-методичним засадам контролю фінансової діяльності акціонерного товариства. За результатами дослідження сформульовані наступні висновки:

1. В роботі розкрита економічна сутність фінансової діяльності. Встановлено, що фінансова діяльність підприємства - це діяльність направлена на отримання коштів (ресурсів) для фінансування підприємства, досягненні підприємством поставлених цілей, за допомогою здійснення якої забезпечується фінансова стійкість та платоспроможність підприємства. Взначений порядок формування доходів, витрат та результатів фінансової діяльності підприємства.

2. Встановлено, що за допомогою інформації, яку надає система фінансового контролю, акціонерні товариства спроможні здійснювати фінансове планування та прогнозування результатів господарювання, а також контролювати правильність формування як власного так і позикового капіталу та його використання.

3. Якщо оцінювати порядок відображення результатів фінансової діяльності у фінансовій звітності підприємства, то необхідно зазначити, що фінансові результати від фінансової діяльності відображаються у формі № 2 «Звіт про фінансові результати» («Звіт про сукупний дохід підприємства») за статтями «Фінансові витрати», «Інші фінансові доходи».

4. В роботі розкрито правове регулювання контролю фінансової діяльності акціонерних товариств. Наведені нормативно-правові акти які регламентують порядок проведення фінансового контролю за результатами фінансової діяльності акціонерних товариств.

5. Інформаційне забезпечення контрольного процесу являє собою сукупність документів, нормативних та довідкових даних, фактичних даних, що містять певну інформацію, яка являється цінною для проведення фінансового контролю. В роботі надана характеристика фінансової звітності як інформаційної бази аналізу та контролю результатів фінансової діяльності акціонерного товариства.

6. Досліджуване підприємство за аналізований період отримувало доходи від фінансової діяльності, а саме: доходи від участі в капіталі; відсотки одержані; інші доходи від фінансових операцій. Щодо фінансових витрат, необхідно відзначити про наявність таких витрат ПрАТ «Атасс-Бориспіль» як: витрати понесені підприємством на сплату дивідендів; витрати при сплаті відсотків та погашення позик підприємством. Підприємство здійснює бухгалтерський облік фінансової діяльності відповідно до облікової політики підприємства.

8. Необхідно відзначити, що для обліку фінансових доходів, витрат та результатів на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» використовуються інформаційні технології, а саме програма «1С-Підприємство» за версією 8.2, яка є найбільш поширеною на вітчизняному просторі. Програма відрізняється від інших доступністю і зрозумілістю користування, суттєвим спрощенням роботи бухгалтерії. В роботі наведений порядок облікового відображення доходів, витрат та результатів фінансової діяльності акціонерного товариства.

9. Запропоновано удосконалити аналітичний облік результатів фінансової діяльності, а саме запропоновано до впровадження субрахунок 442 «Прибуток (збиток) від фінансових операцій» до рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», який дозволить узагальнювати інформацію про результати фінансової діяльності на окремому рахунку, та посилити контроль за фінансовими результатами діяльності підприємства.

10. Запропоновано виділяти окрему статтю у фінансовій звітності підприємства «Фінансовий результат від фінансової діяльності». Субрахунок 792 доцільно перейменувати на «Результат фінансової діяльності», а субрахунок 793 на «Результат інвестиційної діяльності». Відповідно таке ж подання необхідно передбачити й у Звіті про фінансові результати (Звіті про прибутки та збитки) підприємства.

11. Проведені дослідження щодо оцінки системи внутрішнього контролю на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» дозволило встановити, що на досліджуваному акціонерному товаристві недостатньо розробленими залишаються організаційно-методичні засади внутрішнього контролю діяльності товариства, особливо в

частині результатів фінансової діяльності, розробки інформаційного забезпечення з урахуванням формалізації нормативно-правових актів, застосування засобів автоматизації на етапах контрольного процесу.

12. З метою удосконалення організаційно-методичного підходу до внутрішнього контролю результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» виділено проблемні питання, що потребують подальшого дослідження та обґрунтування. В роботі наведена структура та характеристика повноважень органів контролю ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

13. Два рази на рік відбувається засідання Ревізійної комісії. Ревізійна комісія (в особі 3 чоловік) проводить перевірку фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль» двічі на рік. На підприємстві відсутня служба внутрішнього контролю (аудиту), яка б централізовано здійснювала внутрішній контроль за повнотою та правильністю визначення результатів фінансової діяльності підприємства.

14. У випускній кваліфікаційній роботі наведено порядок проведення незалежної аудиторської перевірки даних фінансової звітності за 2018 рік. Розкриті методи та процедури аудиту, тести перевірки системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

15. В ході тестування системи бухгалтерського обліку, аудитор виявив певні недоліки, а саме – підвищення кваліфікації робітників бухгалтерії на ПрАТ «Атасс-Бориспіль» здійснюється досить рідко. Це може вплинути на якість виконання ними своїх обов'язків, тому рекомендовано проводити підвищення кваліфікації дещо частіше. Ці факти впливають на систему бухгалтерського обліку на підприємстві, але не є дуже суттєвими.

Аудитор не приймав участі в спостереженні за інвентаризацією наявних активів та зобов'язань, оскільки був призначений після дати її проведення.

У зв'язку з тим, що за умовами договору не було передбачено проведення поглибленого аналізу якості ведення податкового обліку, аудитор не виключають, що подальшою податковою перевіркою можуть бути виявлені викривлення.

Також, відбулась зміна головного бухгалтера, що зазначено вище. Аудитором не виявлені невідповідності даних зазначених у фінансовій звітності та у бухгалтерському обліку. Однак, під час перевірки було з'ясовано, що підприємство так і не здійснило експертну оцінку основних засобів для визначення справедливої вартості, як цього вимагають МСФЗ. Загалом, за результатами аудиторської перевірки надано умовно-позитивний аудиторський висновок.

16. В роботі здійснено оцінку системи внутрішнього контролю, та надані рекомендації з її удосконалення. Необхідно відзначити, що на підприємстві відсутня служба внутрішнього контролю (аудиту), яка б централізовано здійснювала внутрішній контроль за повнотою та правильністю визначення результатів фінансової діяльності підприємства. В роботі запропоновано створити службу внутрішнього аудиту, розкриті організаційно-методичні засади внутрішнього аудиту результатів фінансової діяльності, розкриті процедури внутрішнього аудиту.

17. В роботі запропонована модель внутрішнього аудиту за виконанням бюджету результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль», розроблені запропоновані робочі документи внутрішнього аудитора, які дозволять удосконалити механізм внутрішнього аудиту результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Акімова Н.С., Новицька Н.В. Основні проблеми обліку та внутрішнього аудиту дебіторської і кредиторської заборгованостей / Н. С. Акімова, Н. В. Новицька // Научно-технический сборник. Серія: Економічні науки. –2015. –№ 77. –С.268–273.
2. Барановська В.Г. До питання організації внутрішнього аудиту. Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки»: Науковий збірник / Черніг. нац. технол. ун-т. – Чернігів, 2013. – № 3 (68).
3. Бардаш С. В. Організаційні проблеми внутрішнього контролю та їх вплив на фінансові результати господарських товариств / С. В. Бардаш // Зб. наук. пр. Вінницького нац. аграрного ун-тету –Серія : Економічні науки –[Редколегія : Г. М. Калетнік (голов. ред.), 2011. – 320с.
4. Безверхий К. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія / К. В. Безверхий, Т. В. Бочуля. - К. : Центр учб. літ., 2014. - 184 с.
5. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку : монографія / М. М. Бенько. – К.: КНТЕУ, 2010. – 336 с.
6. Белік В.Д. Підходи до організації системи внутрішнього контролю // Міжнародний збірник наукових праць. – Вип. 3 (15). – 2009. – С.84–100.
7. Боцян Т.В. Облік і внутрішній контроль діяльності підприємств в умовах використання комп'ютерних технологій: управлінський аспект: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.14 / Державна академія статистики, обліку та аудиту Держкомстату України / Т.В. Боцян – К.,2015. – 20 с.
8. Будник Л. Внутрішній контроль як засіб підвищення економічної безпеки бізнесу / Л. Будник, С.І. Саченко // Галицький економічний вісник / Тернопільський державний технічний університет ім. І. Пулюя, 2016. – № 4 (33). – С. 191–194.
9. Бурачек І.В., Свіцельська В.В. Моделі корпоративного контролю в акціонерних товариствах/І.В. Бурачек // Вісник ЖДТУ 2012, №1 (59). – С. 42-49

10. Бутинець Т. А. Внутрішній контроль / Т. А. Бутинець // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. –Ж. : ЖДТУ. –2010. –№ 2 (20). –С. 6-11.
11. Бухгалтерський облік : навч. посібник для внз / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів ; М-во освіти і науки України. -2-ге вид., перероб. і допов. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 424 с.
12. Верига Ю.А. Словник нормативних термінів з фінансового контролю [Текст] / Ю.А. Верига, Г.О. Соболь. —К.: "Центр учбової літератури", 2014. — 168 с.
13. Воронко Р.М. Організація контролю інформаційних потоків і ресурсів / Р.М. Воронко // Вісник ЖДТУ. Сер.:Економічні науки. — № 4 (54). — 2010. — С. 44-47.
14. Гавришко І.К. Вимоги до оцінки якості внутрішнього контролю // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. –№ 7. – С. 56 – 62.
15. Гладких Т.В. Проблеми організації бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством. Монографія / Т.В. Гладких // За загальною редакцією Губачової О.М. – Полтава. РВВ ПУСКУ, 2017. – 364
16. Голов С. Ф. МСФЗ у форматі Мінфіну / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 4. – С. 3-8.
17. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon4.rada.gov.ua /laws/show/436-15](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15).
18. Гринь В. П. Сучасний стан аудиту в Україні: проблеми та перспективи його подальшого розвитку / В. П. Гринь, Н. В. Хрущова // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. - 2013. - № 3. - С. 93-100. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-df/Vznu_eco_2013_3_16.pdf
19. Гринь В. П. Сучасний стан аудиту в Україні: проблеми та перспективи його подальшого розвитку / В. П. Гринь, Н. В. Хрущова // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. - 2013. - № 3. - С. 93-100. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-df/Vznu_eco_2013_3_16.pdf

20. Гужва В.М. Інформаційні системи і технології на підприємствах: навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2011. — 400 с.
21. Гуцаленко У.О. Внутрішній аудит як складова системи ефективного управління підприємством / У.О. Гуцаленко, Г.В. Причепка. — Інноваційна економіка. — 2011. — №2. — С. 111-114.
22. Гуцаленко У.О. Комп'ютерний аудит в системі внутрішньогосподарського контролю / У.О. Гуцаленко // Інноваційна економіка. — 2010. - №3. — С. 138-143
23. Заріцька Н.М. Аналіз умов діяльності торговельних підприємств в Україні Н.М. Заріцька // Ефективна економіка: зб. наук. праць. — 2017. — Вип. 117. — С. 76–83
24. Звітність підприємства : підручник для вчз / М. І. Бондар [та ін.] М-во освіти і науки України, Держ. вищий навч. заклад "Київ. нац. економ. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Вищий навч. заклад УКООПСПЛКИ "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". -К. : Центр учб. літ., 2015. -570 с.
25. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. №291 (з чинними змінами та доповненнями).
26. Каламбет С.В. Розвиток державного аудиту в Україні / С.В. Каламбет, Л.А. Іващенко // Проблемы материальной культуры. — 2014. - №5. — С. 78-82
27. Калюга Є. В. Фінансово-господарський контроль у системі управління : монографія / Є. В. Калюга. — К. : Ельга ; Ніка-Центр, 2012. — 360 с.
28. Каменська Т. Основні напрями діяльності внутрішнього аудиту в системі управління / Т.Каменська // Бух. облік і аудит. — 2010, — №7— С. 40-43
29. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення : навч. посібник для вчз / Ю. Г. Кім ; М-во освіти і науки України. - К. : Центр учб. літ., 2014. - 600 с. - Бібліогр.: с. 584-591.

30. Ковбич Т.М.Аудиторська перевірка в умовах застосування комп'ютерної форми ведення бухгалтерського обліку / Т. М. Ковбич// Економіка та фінанси. – 2017. – № 11. – С. 128- 131.

31. Ковтун Т.В. Система внутрішнього контролю як невід'ємний елемент операційної системи підприємства / Т.В. Ковтун // Вісник Хмельницького національного університету. – 2016. – № 6. – Т. 1. – С. 164–170.

32. Контроль і аналіз в системі управління економічним потенціалом господарюючого суб'єкта: методологія та організація: [монографія] / Р. О. Костирко. — Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2010. – 728 с. (42,31 д. а.).

33. Контроль у системі інноваційного менеджменту: монографія / [Мних Є.В., Бардаш С.В., Шевчук О.А.] за заг. ред.. Є.В. Мниха. - К : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 452 с.

34. Костирко Р. О. Внутрішній контроль в управлінні стійким розвитком підприємств / Р. О. Костирко // Науковий вісник : Фінанси, банки, інвестиції. –2013. –№ 3. –С. 117-121.

35. Котлярова А.В. Оцінка та аналіз фінансових ризиків підприємства / [А.В. Котлярова, Т.І. Кочетова, В.В. Яцина] // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»: зб. наук. пр. «Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства». – Х.: НТУ «ХПІ». – 2013. – № 15. – С. 71–76.

36. Куцик П. О. Діяльність торговельних підприємств у конкурентному середовищі: контрольно-аналітичне забезпечення системи управління: монографія / П. О. Куцик, Л. Г. Медвідь, В. О. Шевчук, Д. О. Харинович-Яворська. – Чернівці: Технодрук, 2015. – 370 с.

37. Левицька С.О. Проблеми облікового відображення результатів фінансової діяльності підприємства // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/oblikove-zabezpechennya-finansovoi-diyalnosti-agrarni-pidpriemstv.html>.

38. Максимова В.Ф. Внутрішній контроль економічної діяльності промислового підприємства – системний підхід до розвитку / В.Ф. Максимова. – К.: АВРІО, 2015. – 264 с.

39. Максимова В.Ф. Теоретичні та методологічні засади формування цілісної системи внутрішнього контролю в управлінні промисловим підприємством: Автореф. дис. д-ра екон. наук: 08.06.04 / Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана / В.Ф. Максимова. – К., 2014. – 34 с.
40. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2010 року, частина 1 / Пер. з англ.: Ольховікова О.Л., Селезньов О.В., Зеніна О.О., Гик О.В., Біндер С.Г. – Київ: МФБ і АПУ, 2010. – 841 с.
41. Муха Р.А. Врегулювання контролю в акціонерних товариствах із часткою державної власності //Ефективна економіка № 2, 2014 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2742>
42. Назарова К. О. Аудит: еволюція, потенціал, ефективність : монографія / К. О. Назарова.- К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2015.- 464 с.
43. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено Міністерством фінансів України від 14.03.2017 №z0336-13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
44. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Мінфіна України від 07.02.2013р. № 73 [Електронний ресурс]. –Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
45. Озеран В. О. Контроль у системі управління діяльністю підприємств / В. О. Озеран, М. Ю. Чік // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку: Вісник Нац. ун-ту “Львівська політехніка”. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”. –Львів, 2012. –№ 722. –С. 172-176.
46. Панченко І.А. Ризик-орієнтований підхід до внутрішнього контролю як напрям його подальшого розвитку /І.А. Панченко // Теорія і практика бухгалтерського обліку, аналізу й аудиту: стан, проблеми та перспективи розвитку: матеріали VII міжнародної науково/практичної конференції, 16—17 травня 2014 р. / Відп. за вип.: проф. П.О. Куцик. — Львів, 2014. — 346 с.

47. Партин Г.О. Формування стратегічної моделі управління витратами підприємства «Фінанси України».-2014. №1, стр. 128
48. Петренко С. М. Контрольно-аналітичний механізм в управлінні бізнесом підприємства : [монографія] / С. М. Петренко, І. В. Сіменко. –Донецьк : ДонНУЕТ, 2011. –232 с.
49. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 за № 291 (із змінами та доповненнями).
50. Податковий кодекс України від 03.12.2017 № 2755-17[Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
51. Поддубна Н.М. Внутрішній контроль у роздрібних торговельних підприємствах споживчої кооперації: особливості побудови та здійснення / Н.М.Поддубна // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2016 -№27 – с.268
52. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 за № 290. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14.12.1999 за № 860/4153 (зі змінами і доповненнями).
53. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 за №318. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19.01.2000 за №27/4248 (зі змінами і доповненнями).
54. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
55. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 11.06.2017 №996-14 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
56. Податковий кодекс України No2755-XII від 4.12.2010 р. [Електронний ресурс]. □ Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1073>.

57. Редченко К. І. Концептуальні основи розвитку контролю на стратегічному рівні управління підприємством / К. І. Редченко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу : міжнар. зб. наук. праць ; серія "Бухгалтерський облік, контроль і аналіз". – Житомир : ЖДТУ, 2011. – Вип. 3. Ч. 1. С. 324-334.
58. Редько О. Ю. Аудит в Україні. Морфологія : монографія / О. Ю. Редько. – К. : ДП «Інформ. – аналіт. агентство», 2018. – 493 с.
59. Сметанко О.В. Теорія та практика внутрішнього аудиту в акціонерних товариствах України: монографія / О.В. Сметанко. — К.: КНЕУ, 2013. — 436 с.
60. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008р. № 514-VI, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/514-17> [Електронний ресурс].
61. Шевчук В. О. Придатність моделей обліку та контролю для виявлення резервів ефективності діяльності підприємства / В. О. Шевчук, Р. О. Костирко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. Ч 1: Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізаційних процесів у світовій економіці. Ужгород: УжНУ, 2010. – Вип. 29. – Спецвипуск. – С. 118-123.
62. Яровенко Г.М. Організація внутрішнього контролю в системі управління фінансовими потоками підприємств: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.12 / Державна академія статистики, обліку та аудиту Держкомстату України / Г.М. Яровенко. – К., 2012. – 21 с.

Використання нормативно-правової бази з обліку та контролю результатів фінансової діяльності в контрольно-обліковому процесі підприємства

№	Нормативний документ, ким і коли виданий	Характеристика	Використання у контрольно-обліковому процесі
1	Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436–IV з останніми змінами	Кодекс визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають в процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання.	Використано для визначення правових основ господарської діяльності підприємства
2	Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI із змінами,	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів.	Використано для організації справляння податків і зборів на підприємстві. Існують неузгодженості.
3	Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435–IV з останніми змінами 22.09.2011 р.	Регулює відносини у приватній сфері, його положення мають застосовуватися не тільки до традиційних "суто цивільних" відносин, а й до взаємин суб'єктів споріднених відносин.	Використано нормативний документ для організації розподілу прибутку підприємства
4	Закон України «Про акціонерні товариства» затверджений постановою ВР України 17.09.2008 № 514	Визначає поняття і види акціонерних товариств, правила їх створення, діяльності, а також правила і обов'язки їх учасників та засновників.	Використано під час оцінки правильності створення досліджуваного підприємства.
5	Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017р. № 2258-VIII	Визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні.	Використано під час розкриття загальних засад аудиту фінансових результатів підприємства.
6	Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” ВРУ № 2164-VIII від 05.10.2017 р.	Визначає правові засоби регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.	Використано для організації бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності на підприємстві
7	Національне положення	Визначає мету, склад і принципи підготовки	Використано під час узагальнення облікової

	(стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.	інформації у фінансовій звітності підприємства
8	Міжнародні стандарти фінансової звітності. - видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку	Визначають основні принципи підготовки фінансової звітності.	Використано під час узагальнення облікової інформації щодо результатів фінансової діяльності
9	<u>Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг</u>	Конкретизовано принципи, цілі використання та завдання кожного стандарту аудиту, розкриті методи та процедури аудиту.	Використано під час оцінки дотримання МСА під час аудиту доходів, витрат та результатів фінансової діяльності на досліджуваному підприємстві
10	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №15 „Дохід” МФУ № 290 від 29.11.1999 р.	Визначає методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства і її розкриття у фінансовій звітності	Використано для визначення змісту і форми доходу та відображення його в бухгалтерському обліку
11	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" від 31.12.1999 № 318	Визначені принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано під час облікового відображення фінансових витрат підприємства.
12	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку МФУ від 24.05.1995 р. № 88	Встановлює порядок відображення та зберігання первинних документів, облікових реєстрів, бухгалтерської звітності підприємствами	Використано для правильності документального забезпечення записів у бухгалтерському обліку
13	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №11 „Зобов’язання” наказ МФУ від 31.01.2000 р. № 20	Це положення визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов’язання та її розкриття у фінансовій звітності	Використано для визначення формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов’язання та її розкриття у фінансовій звітності Продовж. дод. А
14	Інструкція «Про застосування плану рахунків бух. обліку	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для	Використано для розкриття та застосування правил використання та

<p>активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій” МФУ № 291 від 30.11.1999 р.</p>	<p>узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб (крім банків та бюджетних установ), незалежно від форм власності, організаційно-правових норм і видів діяльності, а також виділених на окремий баланс філій.</p>	<p>вірного ведення бухгалтерського обліку і відображення його в Плані рахунків бухгалтерського обліку</p>
---	---	---

Схема структури інформаційного забезпечення контролю фінансової діяльності акціонерного товариства

Архітектура рахунків доходів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Рахунок 72 «Дохід від участі в капіталі»	Рахунок 73 «Інші фінансові доходи»
1	2
Субрахунки	
721 «Дохід від інвестиційної діяльності в асоційовані підприємства»	731 «Дивіденди одержані»
722 «Дохід від спільної діяльності»	732 «Відсотки одержані»
723 «Дохід від інвестицій в дочірні підприємства»	733 «Інші доходи від фінансових операцій»
Призначення	
Рахунок призначено для узагальнення інформації про доходи від інвестицій, які здійснені в асоційовані, дочірні чи спільні підприємства і облік яких ведеться за методом участі в капіталі	Рахунок призначено для обліку доходів, які виникають у ході фінансової діяльності підприємства, зокрема дивідендів, відсотків та інших доходів від фінансової діяльності, які не обліковуються на рахунку 72
Первинні зведені документи	
Первинні документи для обліку доходів від участі в капіталі: рахунки, платіжні доручення, довідки бухгалтерії тощо. Регістром синтетичного обліку за рахунком 72 «Дохід від участі в капіталі» при журнально-ордерній формі обліку є Журнал 6. При спрощеній формі обліку в розділі III Відомості 5-М	Первинні документи для обліку інших фінансових доходів: "Прибутковий касовий ордер, виписка банку, "Товарно-транспортна накладна", "Накладна-Вимога на відпустку (внутрішнє переміщення) матеріалів", "Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, контракти й договору про передачу необоротних активів у фінансову оренду та ін. Регістром синтетичного обліку за рахунком 73 «Інші фінансові доходи» при журнально-ордерній формі обліку є Журнал 6. При спрощеній формі обліку в розділі III Відомості 5-М
Бухгалтерські проводки	
1	2
кореспондує за дебетом з кредитом рахунків: 79 "Фінансові результати"; за кредитом з дебетом рахунків: 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі»	кореспондує за дебетом з кредитом рахунків: 79 "Фінансові результати"; за кредитом з дебетом рахунків: 10 "Основні засоби"; 11 "Інші необоротні матеріальні активи"; 12 "Нематеріальні активи"; 14 «Довгострокові фінансові інвестиції»; 15 "Капітальні інвестиції"; 16 "Довгострокова дебіторська заборгованість"; 20 "Виробничі запаси"; 37 "Розрахунки з різними дебіторами"; 22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"; 28 "Товари"; 30 "Каса"

Кореспонденція раунків ПрАТ «Атасс-Бориспіль» щодо змін у власному
капіталі підприємства*

№	Зміст операції	Документ (підстава)	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			4 Дебет	5 Кредит	
1	2	3	4	5	6
1	Зареєстровані зміни в установчих документах у зв'язку з збільшенням статутного капіталу	Бухгалтерська довідка, Протокол №15	46	401	100 000
2	Учасниками погашено заборгованість за внесками до статутного капіталу підприємства: - грошовими коштами - необоротними активами - товарно-матеріальними цінностями	Виписка банку Акт прийому-передачі Акт про приймання матеріалів	311 15 20	46 46 46	35000 100 000 8500
3	Нараховано дивіденди учасникам товариства	Бухгалтерська довідка	443	671	3580
4	Зареєстровано зміни у статуті ТОВ «Крок-Укрзалізбуд» у зв'язку з збільшенням статутного капіталу	Протокол № 15, Бухгалтерська довідка	46	401	3580
5	Суму дивідендів, нарахованих учасникам, спрямовано на збільшення статутного капіталу	Бухгалтерська довідка	671	46	3580
Операції з додатковим капіталом					
6	Відображено суму первісної дооцінки основних засобів	Звіт оцінювачів, реєстри бухгалтерського обліку	10	423	4200
7	Відображено вартість ОЗ безоплатно отриманих підприємством	Акт приймання передачі	152	424	13500
8	Нарахування амортизації на безоплатно одержаних активах	Розрахунок амортизації	424	13 745	2500
9	Сума дооцінки накопиченого зносу	Бухгалтерська довідка	10	13	1500
10	Уцінка необоротних активів, які раніше не дооцінювалися	Бухгалтерська довідка	975	10	5400
11	Сума уцінки накопиченого зносу	Бухгалтерська довідка	13	10	2100
12	Списання сум дооцінки необоротних активів при їх вибутті	Бухгалтерська довідка	423	441	4200

Таблиця Д.2

*Кореспонденція бухгалтерських рахунків з обліку
Інших фінансових доходів*

№	Зміст операції	Документ (підстава)	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			4	5	
1	2	3	Дебет	Кредит	6
1	Списання інших фінансових доходів на рахунок фінансових результатів	Бухгалтерська довідка	73	79	100 000
2	Надходження основних засобів як дивідендів	Прибутковий ордер	10	73	50 000
3	Оприбуткування інших необоротних матеріальних активів як дивідендів	Прибутковий ордер	11	73	20 000
4	Надходження незавершеного будівництва як дивідендів	Прибутковий ордер	15	73	30 000
5	Віднесення дивідендів на довготермінову дебіторську заборгованість	Бухгалтерська довідка	16	73	40 000
6	Одержано дивіденди у вигляді запасів	Прибутковий ордер	20	73	20 000
7	Одержано дивіденди у вигляді МШП	Прибутковий ордер	22	73	20000
8	Отримано дивіденди нарахунки в банку	Виписка банку	31	73	100 000
9	Зараховано дивіденди як поточні фінансові інвестиції	Прибутковий ордер	35	73	30 000
10	Зараховано до інших фінансових доходів суму списаної довготермінової позики	Прибутковий ордер	50	73	20000
11	Зараховано до інших фінансових доходів суму списаної короткотермінової позики	Прибутковий ордер	60	73	24000
12	Списана на інші доходи фінансової діяльності кредиторська заборгованість постачальникам	Бухгалтерська довідка	63	73	25000

Таблиця Д.3

Кореспонденція рахунків з обліку фінансових витрат

№	Зміст операції	Документ (підстава)	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			4 Дебет	5 Кредит	
1	2	3	4	5	6
1	Нараховано відсотки за користування банківським кредитом	Бухгалтерська довідка Банківська виписка	951	684	100 000
2	Сплачено відсотки за користування банківським кредитом	Платіжне доручення	684	31	50 000
3	Нараховано відсотки по векселю, який видано постачальнику	Банківська виписка	952	684	20 000
4	Відображено витрати, які пов'язані із залученням позикового капіталу (витрати, пов'язані із випуском, утриманням та обігом власних цінних паперів)	Банківська довідка	952	31	30 000
5	Відображено заборгованість за відсотками, за користуванням об'єктом, отриманим у фінансову оренду	Банківська довідка	952	684	40 000
6	Відображено премію за фінансовою інвестицією	Банківська довідка	952	30	3000
7	Списано фінансові витрати на фінансові результати		792	95	30000

Додаток Е

Аналіз основних економічних показників діяльності ПрАТ «Атас-Бориспіль» за 2014-2018 рр. (тис.грн)

Показники	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.
Сукупні активи	21280	21638	22633	22563	29000
Необоротні активи,	19589	19718	20199	19535	22700
в т.ч. основні засоби	19587	19718	20161	19497	22700
Оборотні активи	1691	1920	2434	3028	6280
в т.ч. запаси	249	403	715	574	830
Власний капітал	16728	17009	17129	19508	25600
в т.ч. зареєстрований капітал	659	659	659	659	659

Капітал у дооцінках	20889	20889	20889	20889	20889
Короткострокові кредити банків	-	-	-	-	-
Поточні зобов'язання	4552	4629	5504	3055	3411
Чистий дохід від наданих транспортних послуг	26933	34116	35884	45850	56633
Собівартість реалізованих послуг	22694	28558	29409	36145	39044
Фінансові доходи	0	0	0	0	0
Фінансові витрати	1	0	0	0	0
Чистий прибуток	-1887	281	120	2379	6150
Середьорічна кількість простих акцій, тис.	2637327	2637327	2637327	2637327	2637327

Як видно з додатку Е, за аналізований період спостерігається зростання сукупних активів підприємства. Так, в 2014 році сукупні активи склали - 21280 тис.грн, а в 2018 році - 29084 тис.грн. Найбільшу частку в сукупних активах займають необоротні активи, а саме основні засоби. В 2014 році залишкова вартість основних засобів склала 19587 тис.грн, або 65,5 % від сукупних активів підприємства. Оборотні активи в 2014 р. склали 1691 тис.грн., а в 2018 році - 6287 тис.грн.

З метою розширення діяльності автотранспортного підприємства протягом останніх 3 років відбулось технічне переозброєння підприємства з метою підвищення техніко-економічного рівня, на основі впровадження передової техніки та технології, модернізації та заміни застарілого і фізично зношеного автообладнання.

В 2018 році сума виручки від надання автотранспортних послуг склала 56648 тис.грн., що в порівнянні з 2014 роком (43237 тис.грн.) більше на 35173 тис.грн. або на 81,3%.

Статутний фонд товариства станом на 31.12.2018 року складає 659 000 грн. і розділений на 873 102 000 (вісімсот сімдесят три мільйони сто дві тисячі) простих іменних акцій, номінальною вартістю 0,25 грн. кожна.

В 2018 році в порівнянні з 2017 роком поточні зобов'язання дещо зменшились заборгованості за товари, роботи, послуги.

Загалом, фінансовий стан на підприємстві за останні п'ять років покращився. Чистий прибуток збільшився, рентабельність діяльності та виготовленої продукції також зросла. Модернізація та технічне переозброєння позитивно вплинуло на ефективність використання ресурсів підприємством.

Оцінка фінансового стану ПрАТ «Атасс-Бориспіль» в 2018 р.

Показник	Формула розрахунку	Норм. значення	На поч. звітн. періоду	На кінець звітн. пер.
Коефіцієнт покриття	$\phi.1 \text{ p.260} / \phi.1 \text{ p.620}$	>1	1,4	1,58
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\phi.1(\text{p.260} - (\text{p.100} - 140)) / \phi.1 \text{ p.620}$	0,6-0,8	0,4	0,97
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\phi.1(\text{p.220} + 230 + 240) / \phi.1 \text{ p.620}$	>0	0,00	0,33
Чистий оборотний капітал (тис. грн.)	$\phi.1 (\text{p.260} - \text{p.620})$	>0	19577,0	28324,0
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	$\phi.1 \text{ p.380} / \phi.1 \text{ p.640}$	>0,5	0,87	0,86
Коефіцієнт фінансування	$\phi.1(\text{p.430} + 480 + 620 + 630) / \phi.1 \text{ p.380}$	>1	0,16	0,16
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	$\phi.1(\text{p.260} - \text{p.620}) / \phi.1 \text{ p.260}$	>0,1	0,28	0,37
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\phi.1 (\text{p.260} - \text{p.620}) / \phi.1 \text{ p.380}$	>0	0,06	0,09

«28» лютого 2018 р.

ЛИСТ-ЗОБОВ'ЯЗАННЯ НА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

Цим документом офіційно підтверджуємо прийняття Вашої пропозиції стосовно проведення аудиторської перевірки фінансової звітності.

Метою аудиту є висловлення думки аудиторської фірми щодо достовірності фінансової звітності ПрАТ «Атас-Бориспіль» за період 01.01.17-31.12.17рр. за всіма суттєвими аспектами.

Якщо наша думка не буде безумовною, ми заздалегідь обговоримо з Вами причини цього: у зв'язку з неможливістю перевірки фактів (вказати факти) повного/неповного відображення облікових записів у зв'язку із відсутністю необхідних процедур внутрішнього контролю, через (вказати причини неможливості) можливе втручання Ваших співробітників у роботу аудитора і його асистента з метою змінити думку про достовірність Вашої фінансової звітності, що суттєво впливають на реальний стан справ у цілому, ми можемо відмовитися від надання аудиторського висновку.

Для обґрунтування своїх висновків ми використовуємо ряд тестів і процедур перевірки вірогідності та достатності облікової інформації і стану внутрішнього контролю. Ми повинні цілком вивчити облікову систему, щоб з'ясувати, чи може вона бути базою для підготовки фінансової звітності, і встановити, чи дійсно ведуться правильні записи в облікових регістрах. Ми очікуємо, що нам буде надана повна інформація, з якої ми зможемо зробити чіткі висновки.

Через вибірковий характер тестів і інших властивих аудиту обмежень існує визначений ризик пропуску окремих помилок і неточностей. Ми зробимо все, щоб звести його до мінімуму, але гарантувати абсолютну точність висновків не можемо. Про всі виявлені відхилення в обліку і звітності від установленого порядку, так само як про помилки і факти шахрайства, Ви будете проінформовані окремим листом.

Для проведення аудиту Ви повинні надати нам документи вказані у Запиті (додаток до Договору про проведення аудиторської перевірки фінансової звітності № 123)

Нагадуємо Вам про відповідальність керівництва за складання фінансової звітності, включаючи відповідне відображення первинних даних обліку, забезпечення адекватних бухгалтерських записів і внутрішнього контролю, вибір і застосування облікових рішень. Ми просимо від керівництва організації письмового підтвердження вірогідності і повноти представленої для аудита інформації. Сподіваємося на всебічне співробітництво з Вашим персоналом і на те, що в наше розпорядження нададуть будь-які записи, документацію й іншу інформацію, необхідну для проведення аудиторської перевірки.

Продовж. Дод. Ж

Розраховуємо, що на наших співробітників не буде здійснюватися тиск у будь-якій формі з метою зміни нашої думки стосовно достовірності Вашої фінансової звітності. Порушення цієї умови згідно з нормативами аудиту є основою для дострокового припинення нами договору на проведення аудиту.

Якщо у Вас склалося інше розуміння умов виконання робіт, то просимо Вас повідомити нас про це.

Просимо вас підписати та повернути копію даного листа і направити нам ваші побажання та зауваження.

З повагою, керівник аудиторської компанії "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна"

Підпис

Слугіна С.А.

З умовами проведення аудиторської перевірки цілком згоден.

Директор

ПРАТ «Атасс-Бориспіль»

Перегудов О.М.

Аудиторська фірма "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна"

Підприємство ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Період, що перевіряється 01.01.17-31.12.17

Період проведення аудиту 01.03.18-27.03.18

План аудиту результатів фінансової діяльності підприємства

Види робіт	Період проведення	Виконавець	Примітки
1	2	3	4
1 Встановлення відповідності визначення фінансових результатів прийнятій на підприємстві обліковій політиці	01.03.18-05.03.18	Радчук Ю.В., Слугіна С.А.	
2. Перевірка правильності оцінки у бухгалтерському обліку доходів і витрат для визначення фінансових результатів;	06.03.18-12.03.18	Радчук Ю.В., Слугіна С.А.	
3. Встановлення повноти відображення фінансових результатів підприємства на рахунках бухгалтерського обліку та у фінансовій звітності;	13.03.18-17.03.18	Радчук Ю.В., Слугіна С.А.	
4. Перевірка правильності обліку операцій, які привели до виникнення результатів фінансової діяльності;	18.03.18-20.03.18	Радчук Ю.В., Слугіна С.А.	
5. Перевірка законності і правильності формування результатів фінансової діяльності товариства;	21.03.18-24.03.18	Радчук Ю.В., Слугіна С.А.	
6. Узагальнення результатів аудиту	25.03.18-27.03.18	Радчук Ю.В., Слугіна С.А.	

Склав Радчук Ю.В. _____

Перевірив Слугіна С.А. _____

Аудиторська фірма "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна"

Підприємство ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Період, що перевіряється 01.01.17-31.12.17

Період проведення аудиту 01.03.18-25.03.18

Анкета "Вивчення системи бухгалтерського обліку"

Запитання	Відповідь	Примітка
1. Чи достатня кваліфікація облікового персоналу?	Так	
2. Чи здійснюється спеціалізація облікових робіт ?	Так	
3. Чи контролюється виконання старшим за посадою?	Так	
4. Чи висока плинність облікових працівників?	Ні	
5. Чи визначена облікова політика на звітний період?	Так	
6. Чи змінилася облікова політика порівняно з попереднім періодом?	Ні	
7. Чи виконуються встановлені процедури контролю достовірності облікової інформації: арифметична перевірка; перевірка за змістом; оборотні відомості аналітичного обліку до синтетичних рахунків; оборотні відомості синтетичних рахунків; інвентаризація та інше?	Так	
8. Чи були встановлені суттєві недоліки у системі обліку попередньою перевіркою: перевіркою податкових органів; іншими уповноваженими органами?	Ні	
9. Чи застосовується графік документообороту?	Так	
10. Чи розроблений робочий план рахунків?	Так	

Аудиторська фірма "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна"
 Підприємство ПрАТ «Атасс-Бориспіль»
 Період, що перевіряється 01.01.17-31.12.17
 Період проведення аудиту 01.03.18-25.03.18

Оцінка системи внутрішнього контролю ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

N	Зміст операції	Варіант відповіді			Примітки
		Так	Ні	Не знаю	
1	Чи існує на підприємстві система внутрішнього контролю?	+			
2	Кому вона підпорядковується?				
	Керівнику підприємства	+			
	Головному бухгалтерові				
	Уповноваженій особі				
	Наглядовій раді	+			
	Інший варіант				
3	Хто розробляє політику внутрішнього контролю?				
	Керівник підприємства				
	Головний бухгалтер				
	Уповноважена особа	+			Керівник Ревізійної комісії
	Інший варіант				
4	Які форми контролю присутні на підприємстві?				
	Внутрішній контроль	+			
	Внутрішня ревізія	+			
	Зовнішній аудит	+			
	Інший варіант				
5	Зазначте вимоги до спеціалістів служби внутрішнього контролю.				
	Вища освіта	+			Економічна
	Досвід роботи	+			Не менше 3 років
	Інший варіант	+			Вік від 25 років
6	Як часто здійснюється підвищення кваліфікації?				
	1 раз в рік				
	1 раз в 2 роки				
	1 раз в 3 роки				
	Ріже ніж 1 раз в 3 роки	+			
7	Чи існує на підприємстві взаємозамінність?		+		

9	Чи перевіряється фінансова звітність до затвердження?	+			
10	Чи автоматизований облік на підприємстві?	+			
14	Якщо відсутня система внутрішнього контролю, то чи існує альтернативна їй служба чи посада?	+			
15	Чи проводиться контроль з боку вищих керівників за виконанням делегованих прав і обов'язків?	+			
16	Чи встановлені:				
	показники оцінки результатів діяльності підрозділів (осіб)?	+			
	заходи заохочення (стягнення)?	+			
17	Чи застосовується система оперативного планування і звітності підрозділів?	+			
18	Чи здійснюється аналіз господарської діяльності?				
	Оперативний.	+			
	Періодичний.	+			
19	Чи передбачені процедури попередження і виявлення несанкціонованих операцій, помилок у документах?	+			
20	Чи були у звітному періоді суттєві зміни в технології надання послуг на підприємстві?		+		
21	Чи були у звітному періоді суттєві зміни в наданні послуг?		+		
22	Чи затверджені на підприємстві методичні рекомендації щодо розрахунку собівартості надання послуг?	+			
23	Чи були у звітному періоді зміни "об'єктів обліку" витрат?		+		
24	Чи були у звітному періоді зміни методу калькулювання собівартості послуг?		+		
25	Чи були у звітному періоді зміни порядку обліку витрат "усередині" об'єкту обліку витрат?		+		
26	Чи були у звітному періоді зміни в класифікації витрат на прямі і непрямі?		+		
27	Чи були у звітному періоді зміни методів розподілу непрямих витрат між окремими об'єктами обліку витрат?		+		
28	Чи були у звітному періоді зміни в класифікації витрат на постійні та змінні?		+		
29	Чи були у звітному періоді зміни складу і змісту калькуляційних статей?		+		
30	Чи були у звітному періоді зміни показника "нормальна потужність"?		+		

Аудиторська фірма "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна"

Підприємство ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Період, що перевіряється 01.01.17-31.12.17

Період проведення аудиту 01.03.18-25.03.18

Анкета "Вивчення середовища контролю"

Запитання	Відповідь	Примітка
Філософія і стиль управління		
Чи є одноосібними прийняття рішень і оперативне управління?	Ні	
Чи оцінюється підприємницький ризик і чи вдається керівництво до адекватного управління ним?	Так	
Чи є у керівництва підстави для перекручення фінансової звітності?	Ні	
Чи діє на підприємстві система внутрішнього контролю?	Так	
Організаційна структура підприємства		
Чи узгоджений розподіл прав, обов'язків і відповідальності з організаційною структурою підприємства?	Так	
Чи вдається керівництво відповідного рівня до санкціонування господарських операцій?	Ні	
Чи проводиться контроль з боку вищих керівників за виконанням делегованих прав і обов'язків?	Так	
Чи відповідає організаційна структура розмірові підприємства?	Так	
Органи управління		
Чи регулярно проводяться збори засновників, наради?	Так	
Чи оформлені рішення зборів /нарад/ протоколами?	Так	
Чи існує спеціальний орган /посада/ внутрішнього контролю?	Ні	
Методи делегування прав і обов'язків		
Чи враховує існуючий розподіл прав і обов'язків особливості господарської діяльності?	Так	
Чи можливі конфлікти інтересів підрозділів (осіб)?	Ні	
Чи встановлені: а) показники оцінки результатів діяльності підрозділів (осіб)? б) заходи заохочення (стягнення)?	Так	
Чи укладені договори про матеріальну відповідальність: а) індивідуальні (повна, часткова); б) колективні?	Так	
Чи розроблені на підприємстві: а) положення про структурні підрозділи; б) посадові інструкції?	Так	
Методи управління контролем		
Чи застосовується система оперативного планування і звітності підрозділів?	Так	
Чи встановлюються причини і винуватці відхилень від встановлених показників?	Так	
Чи здійснюється аналіз господарської діяльності: а) оперативний; б) періодичний?	Так	
Чи передбачені процедури попередження і виявлення несанкціонованих операцій, помилок у документах?	Так	
Чи здійснюється інвентаризація у всіх випадках, передбачених законодавством?	Так	
Внутрішній контроль		
Чи здійснюються на підприємстві функції внутрішнього контролю?	Так	
Чи застосовується письмова звітність про роботу органу внутрішнього контролю?	Ні	

Кадрова політика		
Чи має персонал підприємства відповідний професійний рівень?	Так	
Чи виконує персонал покладені на нього обов'язки?	Так	
Чи висока плінність кадрів на підприємстві?	Ні	
Зовнішній вплив		
Чи підпорядковане підприємство міністерству, об'єднанню?	Ні	

Мета та процедури аудиту результатів фінансової діяльності

Компонента фінансової звітності	Мета аудиту	Процедури аудиту
<p>Баланс – дозволяє отримати дані щодо понесених підприємством фінансових доходів та витрат у звітному періоді</p>	<p>висловлення неупередженої думки щодо правильності відображення інших фінансових доходів та фінансових витрат в балансі підприємства</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) перевірка реальності існування активів та права власності на фінансові активи та зобов'язання підприємства; 2) перевірка правильності визнання та оцінки фінансових активів та зобов'язань; 3) інспекція правильності документального оформлення відображення в обліку операцій щодо фінансових доходів та зобов'язань; 4) перевірка своєчасності проведення інвентаризації фінансових активів та зобов'язань та правильності відображення інвентаризаційних різниць; 5) перевірка достовірності відображення інформації клієнта.
<p>Звіт про фінансові результати - надає інформацію про активність та результативність діяльності підприємства за певний проміжок часу та є основою, на підставі якої будуються прогнози майбутньої діяльності підприємства</p>	<p>висловлення думки щодо достовірності інформації про фінансові доходи та витрати підприємства, прибутки та збитки діяльності підприємства і відображення її у звіті про фінансові результати</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) інспекція обсягів реалізації фінансових активів та визнання фінансових доходів і витрат звітного періоду; 2) перевірка правильності класифікації та оцінки фінансових доходів, витрат і результатів фінансової діяльності; 3) перевірка правомірності відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку фінансових доходів та витрат; 4) порядок їх відображення у звіті про фінансові результати та аналіз структури фінансових доходів та витрат з метою визначення ефективності діяльності клієнта; 6) контроль за правильністю визначення та відображення про фінансові результати фінансових доходів та витрат підприємства.

Продовж. Дод. М

<p>Звіт про рух грошових коштів - надає можливість оцінити здатність підприємства генерувати майбутні грошові потоки, робити висновки щодо спроможності підприємства погашати свої зобов'язання</p>	<p>перевірка інформації про зміни, що відбулися в грошових коштах підприємства за звітний період та методика відображення її у звіті про рух грошових коштів</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) оцінка правильності і доцільності класифікації грошових потоків в розрізі операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства; 2) інспекція господарських операцій клієнта стосовно того, чи не включено до складу операції, що пов'язані із внутрішніми змінами у складі грошових коштів та не включені до операції (наприклад, операції з отримання активів на фінансової оренди, бартерні операції, придбання активів шляхом емісії акцій, придбання активів за рахунок погашення зобов'язань тощо); 3) перевірка правильності визначення чистого руху грошових коштів у результаті фінансової діяльності підприємства; 4) оцінка правильності підрахунку показника чистого руху грошових коштів за звітний період;
--	--	---

<p>Звіт про власний капітал надає можливість оцінити зміни, що відбулися з власним капіталом підприємства</p>	<p>перевірка реальності інформації про зміни у складі власного капіталу клієнта протягом звітного періоду та перевірка звіту про власний капітал</p>	<ol style="list-style-type: none">1) перевірка законності оформлення установчих документів для здійснення підприємницької діяльності;2) перевірка чи види діяльності клієнта відповідають статутним вимогам;3) оцінка правомірності та законності внесення учасниками внесків до капіталу;4) інспектування законності і своєчасності внесення засновницькі документи та перевірка відображення змін в системі рахунків бухгалтерського обліку;5) контроль за правомірністю розподілу прибутку;6) перевірка достовірності звіту про власний капітал.
--	--	--

Аудиторська фірма "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна"

Підприємство ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Період, що перевіряється 01.01.17-31.12.17

Період проведення аудиту 01.03.18-25.03.18

Тест для оцінки аудиторського ризику

№	Зміст питання	Варіанти відповіді		Примітки
		Так	Ні	
1	2	3	4	5
1.	Чи постраждали внутрішні ринки підприємства від високого рівня інфляції	-	+	позитив
2.	Чи приймалися закони і підзаконні акти, що негативно впливають на бізнес клієнта	-	+	позитив
3.	Чи є процентні ставки високими щодо потреби підприємства в кредитах	+	-	негатив
4.	Чи зробили негативний вплив на бізнес клієнта наступні фактори:			
	• збільшення кредитних ставок	+	-	негатив
	• збільшення рівня безробіття	-	+	позитив
	• зміна грошової маси в обігу	-	+	позитив
	• курс в НБУ іноземних валют	+	-	негатив
<i>Економічне та фінансове становище галузі</i>				
5.	Чи є послуги даної галузі швидкостаріючою	-	+	позитив
6.	Чи має галузь високу конкурентоспроможність	+	-	позитив
7.	Чи зафіксовано в галузі незвичайну кількість банкрутств	-	+	позитив
<i>I. Керівництво підприємства</i>				
1.	Чи прагне керівництво одержувати прибуток з огляду на необхідність виправдання прогнозів, одержання частки від прибутку тощо	+	-	позитив
2.	Чи прагне керівництво зменшити прибуток з метою зниження податку на прибуток	-	+	позитив
3.	Домінуючу роль в управлінні грають: • одна людина (вказати, хто) • кілька людей	-	+	позитив
4.	Чи схильна адміністрація до невиправданого ризику	-	+	позитив
5.	Чи відзначається плинність кадрів в адміністрації підприємства	-	+	позитив
<i>II. Організаційна структура підприємства</i>				
6.	Чи є в підприємстві служба внутрішнього аудиту	-	+	негатив
7.	Чи відсутня на підприємстві система документування бухгалтерського обліку	-	+	позитив

8.	Чи відсутні на підприємстві посадові інструкції, що визначають кваліфікаційні вимоги	-	+	ПОЗИТИВ
9.	Чи здійснюється документування операцій за допомогою електронної системи обробки інформації	+	-	ПОЗИТИВ
10.	Чи відзначається плінність бухгалтерських кадрів	-	+	ПОЗИТИВ
11.	Мають місце ворожі (недоброзичливі) відносини між персоналом підприємства і персоналом аудиторської фірми	-	+	ПОЗИТИВ
12.	Чи створювало підприємство в звітному періоді дочірні підприємства	-	+	ПОЗИТИВ
III. Фінансовий стан підприємства				
13.	Чи має підприємство достатній обсяг оборотних коштів	+	-	ПОЗИТИВ
14.	Чи має підприємство можливість одержати кредити	+	-	ПОЗИТИВ
15.	Чи мають місце порушення боргових зобов'язань	-	+	ПОЗИТИВ
16.	Чи мають місце збитки протягом звітного періоду і попереднього року	-	+	ПОЗИТИВ
17.	Чи має підприємство тривалий операційний цикл	-	+	ПОЗИТИВ
18.	Чи має підприємство високі постійні витрати	-	+	ПОЗИТИВ

Аудиторська фірма "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна"

Підприємство ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Період, що перевіряється 01.01.17-31.12.17

Період проведення аудиту 01.03.18-25.03.18

Визначення аудиторського ризику

Тип ризику	Кількість позитивних відповідей при проведенні тестування на оцінку аудиторського ризику	Кількість відповідей при проведенні тестування на оцінку аудиторського ризику	Розрахунок аудиторського ризику	Аудиторський ризик
Властивий ризик	23	26	23/26	0,88
Ризик контролю	18	19	18/19	0,95
Ризик невиявлення	-	-	-	0,04
Аудиторський ризик	-	-	-	0,033

За результатами розрахунку аудитора, рівень загального аудиторського ризику був визначений у розмірі 3,3%.

Аудиторська фірма "ТОВ "Аудиторська фірма "Аудит консалт Україна"

Підприємство ПрАТ «Атас-Бориспіль»

Період, що перевіряється 01.01.17-31.12.17

Період проведення аудиту 01.03.18-25.03.18

Розрахунок рівня суттєвості

Найменування базового показника	Значення базового показника бухгалтерської звітності перевіряемого суб'єкта (тис. грн.)	Частка (%)	Значення для знаходження рівня суттєвості
Балансовий прибуток підприємства	312	5	15,6
Валовий обсяг реалізації без ПДВ	35884	2	717,68
Власний капітал (підсумок розділу IV балансу)	17129	10	1712,9
Валюта балансу	22582	2	451,64
Загальні витрати підприємства	150130	2	3002,6

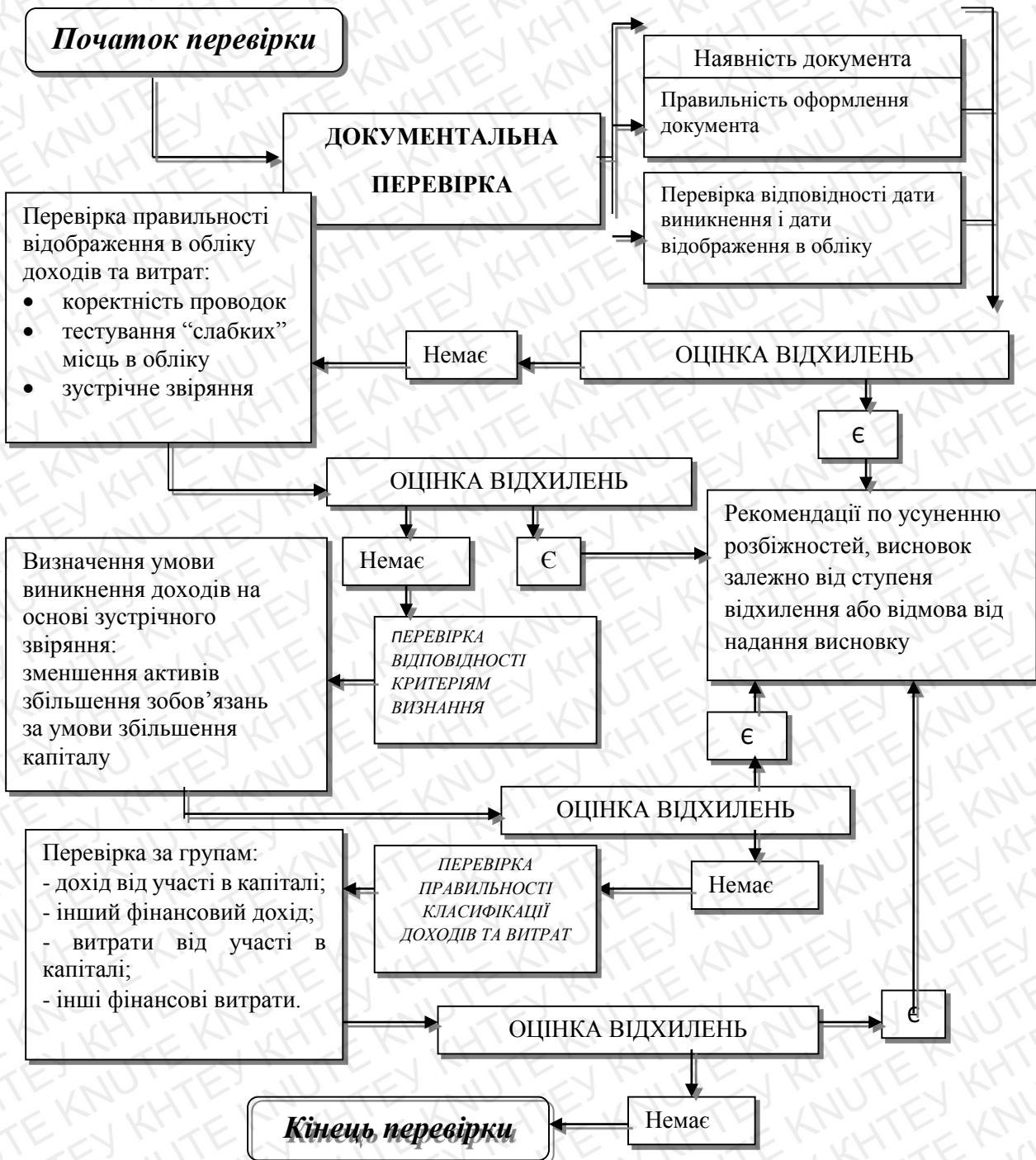
Анкета з оцінки обліку фінансових доходів та витрат та визначення результату фінансової діяльності на ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

1	Зміст питання 2	Варіанти		Примітки и 5
		Так 3	Ні 4	
1.	Чи санкціонуються фінансові витрати відповідною особою?	+	-	
2.	Чи контролюється наявність необхідних документів, що підтверджують витрати ?	+	-	
3.	Яка встановлена періодичність віднесення витрат на формування фінансових результатів, щомісячно, щоквартально, раз на рік ?	+	-	
4.	Чи здійснює підприємство капіталізацію фінансових витрат?	+	-	
5.	Чи ведеться аналітичний облік фінансових доходів та витрат на підприємстві?	+	-	
6.	Чи вірно розраховуються відсотки за отриманими позиками?	+	-	
7.	Чи вчасно здійснюються розрахунки підприємства за отриманими позиками?	+	-	
8	Чи правильна кореспонденція рахунків з обліку фінансових доходів та витрат підприємства?	+	-	
9	Чи були у звітному періоді зміни об'єктів обліку витрат ?	-	+	

Запропонована методика внутрішнього аудиту фінансових доходів, витрат та результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Послідовність перевірки доходів, витрат та результатів фінансової діяльності
ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Перелік порушень в управлінні фінансовими результатами

№ з/п	Зміст порушення	Регламентуючий нормативний документ
1	2	3
1	Неправильно оформлений первинний документ з додаткової емісії акцій	

Перелік напрямків перевірки фінансових операцій

№ з/п	Господарська операція	Сума, грн.	
1	2	3	
1	Сплата відсотків за отриманою банківською позикою	30 000	Сплат

Перевірка правильності оформлення первинних документів з обліку фінансових операцій

№ з/п	Дата складання документа	Номер документа	Назва документа	Сума за документом	Сума за результатами перевірки	
1	2	3	4	5	6	
1	12.03.18	Р/Ф 003125	Рахунок - фактура	1750 грн.	1750 грн.	

Продовж. дод. С

Перевірка повноти документального підтвердження в обліку операцій з отамання продукції в рахунок дивідендів

№ з/п	Дата документа	Номер документа	Назва документа	Назва товару	Сума, грн.	Відбуто
1	2	3	4	5	6	Д
1	15.01.14	ПО - 0012325	Прибутковий касовий ордер	ТЦ - 425	2780 грн.	2

Оцінка кредиторської заборгованості за отриманою позикою

№ з/п	Позикодавець	Дата виникнення дебіторської заборгованості	Сума, грн.	Нараховані відсотки	Кінцевий строк сплати	Сплачено сума, %
1	2	3	4	5	6	7
1	КБ «Альфа»	16.07.18	136 000	25 000	17.10.18	45 000

Схема організації внутрішнього аудиту результатів фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль»

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем
Кафедра фінансового аналізу та аудиту
Спеціальність «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Фінансовий аналіз та аудит»

Затверджую
Зав. кафедри _____
« ___ » _____ 2018 р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентки

Верби Оксани Валеріївни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: "Організація та методика контролю фінансової діяльності акціонерного товариства" (за матеріалами ПрАТ «АТАСС-Бориспіль»).

Затверджена наказом ректора від 18 січня 2019 р. № 140

2. Строк здачі студентом закінченої роботи 1 листопада 2019 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи:
Метою випускної кваліфікаційної роботи є узагальнення теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення контролю фінансової діяльності акціонерних товариств.

Об'єкт дослідження виступають процеси, що відбуваються в акціонерних товариствах та впливають на результати їх фінансової діяльності.

Предмет дослідження виступають організаційно-методичні засади внутрішнього контролю фінансової діяльності акціонерних товариств.

4. Перелік графічного матеріалу : Діаграми і графіки динаміки основних показників, що характеризують діяльність ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

5. Консультант по роботі із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1-3	Комірна О.В.		

6. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

Вступ (актуальність теми, гіпотеза наукового дослідження, мета і завдання роботи, методика дослідження).

Розділ 1. Теоретичні та практичні засади контролю фінансової діяльності акціонерного товариства.

- 1.1. Економічна сутність та особливості здійснення фінансової діяльності акціонерного товариства.
- 1.2. Правове регулювання контролю фінансової діяльності акціонерного товариства.

Розділ 2. Організаційно-методичні забезпечення контролю фінансової діяльності акціонерного товариства

- 2.1. Інформаційне забезпечення системи управління акціонерного товариства як бази для виконання контрольних процедур.
- 2.2. Облікове відображення результатів фінансової діяльності акціонерного товариства.
- 2.3. Оцінка стану системи організації внутрішнього контролю фінансової діяльності акціонерного товариства.

Розділ 3. Удосконалення організації та методики контролю фінансової діяльності акціонерного товариства.

- 3.1. Аудит фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль».
- 3.2. Напрями удосконалення організаційно-методичних засад контролю фінансової діяльності ПрАТ «Атасс-Бориспіль».

Висновки і пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

7. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускного кваліфікаційного проекту(роботи)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Вивчення спеціальної літератури, збирання	30.12.2018	
2	Написання вступу і розділу 1	10.05.2019	
3	Написання розділу 2	25.06.2019	
4	Написання розділу 3	07.10.2019	
5	Написання висновків та пропозицій	15.10.2019	
6	Оформлення та представлення роботи на кафедру	01.11.2019	

8. Дата видачі завдання 21 січня 2019 р.

9. Керівник випускної кваліфікаційної роботи

О.В. Комірна

10. Гарант освітньо-професійної програми

К.О. Назарова

11. Завдання прийняв до виконання студент-дипломник

О.В. Верба

12. Відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи

Здійснення ефективної діяльності підприємства, забезпечення їхнього стійкого економічного зростання можливе лише завдяки розширенню джерел фінансування. Джерелами фінансування є капітал підприємства, який формується з власних і залучених джерел. Операції акціонерних товариств, які призводять до змін в структурі капіталу та зобов'язань відносяться до операцій фінансової діяльності.

На сьогоднішній день, однією із проблем функціонування акціонерних товариств є нестача фінансових ресурсів, постійний пошук джерел фінансування та удосконалення системи внутрішнього контролю за результатами фінансової діяльності.

Випускна кваліфікаційна робота виконана на достатньо теоретичному рівні із застосуванням сучасних методів обробки економічної інформації, теоретичні положення ілюструються різноманітним літературним матеріалом; характеризується комплексністю вирішення поставлених завдань організації та методики контролю фінансової діяльності акціонерного товариства.

Пропозиції, розроблені за результатами випускного кваліфікаційного дослідження мають практичне значення.

Випускна кваліфікаційна робота В.О. Верби на тему: «Організація і методика контролю фінансової діяльності акціонерного товариства» може бути рекомендована до захисту та заслуговує на позитивну оцінку.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи

Комірна О.В.

13. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента Верба О.В. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри

К.О. Назарова

« _____ » 2019р.

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

**РЕФЕРАТ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

на тему:

**«Організація і методика контролю фінансової діяльності
акціонерного товариства»**

*Студентки 2 курсу, 6м групи
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
спеціалізації «Фінансовий аналіз та аудит»*

_____ Верби Оксани
Валеріївни

Науковий керівник
к.е.н., доц.

_____ Комірна Ольга
Володимирівна

Київ 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, який нараховує 62 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 63 сторінки друкованого тексту та містить 17 рисунків, 19 таблиць, 20 додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У *вступі* обґрунтовано актуальність теми дослідження, визначено мету й основні завдання роботи, предмет і об'єкт дослідження, наведено основні положення наукової новизни, теоретичне та практичне значення одержаних результатів.

У **першому розділі «Теоретичні та практичні засади контролю фінансової діяльності акціонерного товариства»** розкрито правове регулювання контролю фінансової діяльності акціонерних товариств. Наведені нормативно-правові акти які регламентують порядок проведення фінансового контролю за результатами фінансової діяльності акціонерних товариств.

У **другому розділі «Організаційно-інформаційне забезпечення контролю фінансової діяльності акціонерного товариства»** надана

У **третьому розділі «Методика контролю формування та використання кошторису бюджетної установи»** досліджено методику фінансового контролю виконання кошторису бюджетної установи. Розкрита методика аналізу виконання кошторису Державної аудиторської служби України. Визначені шляхи покращення контролю виконання кошторису бюджетної установи.

Результати дослідження мають як теоретичне, так і практичне значення для вдосконалення організації та методики контролю виконання кошторису бюджетної установи. Зокрема, вважаємо, що впровадження в діяльність Державної аудиторської служби України наданих в роботі рекомендацій та пропозицій

дозволить значно покращити такі важливі ділянки системи контролю за цільовим витрачанням коштів бюджетної установи.

У **висновках та пропозиціях** випускної кваліфікаційної роботи узагальнено теоретичні та практичні положення і розроблено рекомендації щодо удосконалення організації і методики контролю виконання кошторису бюджетної установи.

АНОТАЦІЯ

У випускній кваліфікаційній роботі досліджено організацію та методику контролю виконання кошторису бюджетної установи, надана характеристика діяльності та витрачання коштів Державної аудиторської служби України. Здійснено огляд нормативної бази контролю виконання кошторису бюджетної установи. Наведена організаційно-інформаційна модель контролю виконання кошторису бюджетної установи. В роботі здійснено аналіз виконання кошторису Державною аудиторською службою України. Надані пропозиції щодо покращення контролю виконання кошторису в умовах використання сучасних інформаційних технологій.

Ключові слова: виконання кошторису, бюджетна установа, фінансовий контроль.

SUMMARY

In the final qualifying work the organization and methodology of control over the implementation of the budget institution's budget were investigated, the characteristics of activity and expenditure of the State Audit Service of Ukraine were provided. A review of the regulatory framework for monitoring the implementation of budget estimates for a budget institution has been made. The organizational and informational model of control over the implementation of budget estimates of a budget institution is presented. The

analysis of the implementation of the estimate by the State Audit Office of Ukraine was carried out. Proposed proposals for improving the control over the implementation of the budget in the use of modern information technology.

Key words: budget execution, budgetary institution, financial control.